

GŁOS NARODU

Nr. 83. — ROK XLIII.

W T O R E K

24 M A R C A 1936.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11.
 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.089.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie . . . . .

W Krakowie	
z odnośnikiem	bez odnośnika
5.— zł.	4.50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową
5.— zł.

Zagranicą.

8.— zł.

TELEFONY: REDAKCJA NR. 101-80, ADMINISTRACJA NR. 133-44, DRUKARNIA NR. 133-44.

 Redakcja niezamówionych artykułów
 nie zwraca i nie honoruje, listów nie-
 opłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

 Redakcja przyjmuje strony
 od godziny 11. do 13.

Z Niemcami, czy z Francją?

Im bardziej przeciąga się międzynarodowe napięcie spowodowane zerwaniem „Locarna” przez Niemcy i militarystyczną Nadreniją, tem gorliwiej zajmuje się polska opinia i polska prasa pytaniem: — jakie stanowisko zająć winien nasz kraj wobec rozgrywających się wypadków?

To, co się dziś dokonuje na arenie międzynarodowej, wcale nie przybrało jeszcze konkretnej formy. Przeciwnie! Sytuacja międzynarodowa przedstawia ciągle tyle niejasności, że można powiedzieć, iż stoimy zaledwie u początku ewolucji, a nie zakończonych już przemian.

P. Koskowski w „Kurjerze Warszawskim” ujmuje obecny stan rzeczy w zdaniu: „Przechodzimy w Europie do okresu sojuszków. Do tej rzeczywistości trzeba się będzie stosować”.

Istotnie! Liga Narodów, która miała dać kolektywne bezpieczeństwo narodom, w pewnych sprawach zawiodła i wogóle nie interweniuje, w innych zaś, gdy działa, staje się narzędziem wielkich mocarstw. Wobec tego państwa przestają liczyć na nią, a zaczynają formować porozumienia poza nią. Jest zaś rzeczą znamionną, że na tę drogę wchodzi właśnie wielkie mocarstwa, stwierdzając przez to mimo woli, że nawet one nie przywiązują wielkiej wagi do Ligi Narodów.

NIE JEST ŁATWO... — Postawmy jeszcze raz wniosek p. Koskowskiego: „Przechodzimy w Europie do okresu sojuszków”. Doszedłszy do tego wniosku p. Koskowski pisze:

„Łatwo to powiedzieć: polityka sojuszków. Ale z kim? Z jakimi gwarancjami samodzielności? I z jaką wiarą w wartość zobowiązań, w pełną uczciwość partnera?”

Jest rzeczywiście dość trudno odpowiedzieć teraz na te wszystkie pytania. Bo jakże się w tej chwili przedstawia międzynarodowa sytuacja?

Można ją porównać do początkowego stadium gry w szachy... Nastąpiły pierwsze pociągnięcia, w szranki bojowe poszli dwaj przeciwnicy, ale poza polem walki pozostają różne, a ważne „figury”; jeszcze nie dokonał się podział na dwa fronty.

Każde porównanie kuleje. I to także. Ale nie o dokładność chodzi. Tylko o stwierdzenie tych dwóch — zdaje się — niewątpliwych prawd:

1) są na placu dwaj antagoniści,
2) poza tem wszystko jest płynne i niepewne.

Mianowicie zarysował się z niezwykłą siłą antagonizm Niemiec i Francji, antagonizm ten jednak nie pociągnął dotąd za sobą wyraźnego podziału Europy na dwa bloki państw... Słusznie więc twierdzi p. Koskowski, że nie jest łatwo powiedzieć, co Polska ma robić?

KOGO WAYBIRAC? — Nasz rząd w osobie p. min. Becka zdaje się przestrzegać zasady „neutralności” wobec konfliktu francusko-austriackiego. Można powiedzieć, że się trzyma linii włoskiej. Podobnie zresztą, jak wiele innych państw. Ale chyba i p. min. Beck zdaje sobie dobrze sprawę z tego, że „neutralność” Polski a la longue nie jest do utrzymania. Ze względu poprostu na nasze geograficzne położenie... I że przyjdzie czas, w którym będziemy musieli wybierać. Wybierać między Niemcami i Francją. Kogo wybierzemy?

W jednym z poprzednich swoich artykułów powiedział p. Koskowski, że — wybieramy Francję. Jesteśmy bowiem — pisał — „frankofilami”. Zaczynał się na to powiedzenie p. Piasecki z tygodnika „Prosto z Mostu”.

„Jesteśmy — pisał — polonofilami... Rolę frankofilów pozostawmy już Francuzom”.

Nie odpowiada nam żadna z tych for-

muł. Formuła p. Koskowskiego dlatego, że o polityce zagranicznej państwa decydować powinien nie żaden „filizm”, nie sentyment, ale rozsądek. Dlatego jesteśmy za porozumieniem z Czechosłowacją, choć nas z nią sentyment nie łączy... Formuła zaś p. Piaseckiego nie zadowala nas dlatego, że nie ma w niej żadnej odpowiedzi na postawione pytanie: z kim iść? Jest pustym dźwiękiem.

Natomiast będzemy zmuszeni wybrać Francję.

„Polacy — oświadcza gen. Sikorski w „Kurjerze Warszawskim” — rozumieją doskonale, że wielka przyszłość ich państwa wymaga od nich bezwzględnej i nie wyłączonej ofiar solidarności z obozem, stojącym na straży stanu prawnego i pokoju w Europie. Temu to ugrupowaniu oddadzą oni swe siły wojskowe w ostatecznym rozwoju sytuacji międzynarodowej, żądając od niego wzajemian analogicznych świadczeń na rzecz Polski”.

JEDNO PEWNE. — Formuła gen. Sikorskiego stawia jasno i trafnie rozwiązuje problem poruszony przez p. B. Koskowskiego...

Prasa niemiecka kusí nas nadzieją udziału przy podziale łupów zdobytych przez Niemcy w ewentualnej wojnie Rzeszy o odzyskanie kolonii i o stworzenie nowego porządku w Europie na gruzach „Wersalu”.

Właściwie szkoda każdego słowa na odpieranie tych podszeptów.

Rzecz w tem, byśmy utrzymali to, co dziś posiadamy, a nie byśmy w Europie robili nowe nabytki. Afryka zaś jest zbyt daleko, byśmy dla jakiegos Kamerunu mogli ryzykować, — tak jest, ryzykować — przyłączenie się do niemieckiego hazardu.

A zatem... Jakkolwiek nie jest łatwo rozstrzygnąć dziś wszystkie kwestje postawione przez p. Koskowskiego, jedną z nich można uważać za rozstrzygniętą, mimo całej niejasności w sytuacji międzynarodowej: nie możemy pójść z Niemcami, pójść możemy tylko z Francją! W. Z.

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKÓW, UL. WISŁNA 6,

 mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
 kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa
 zioła, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie.

Ceny niskie

 Frekwencja w wyborach do Sejmu
 w świetle badań naukowych.

Warszawa, 23. 3. (Telef.). Profesor Piekalkiewicz wydał zestawienie frekwencji w ostatnich wyborach do parlamentu w Polsce. Według tego zestawienia w Warszawie wzięło udział w głosowaniu 22.4 proc., w wojew. warszawskim 29.10, w wojew. łódzkim — 28.10, w kieleckim 28.70, w lubelskim — 29.80, w białostockim 44.00, wileńskim — 33.80, nowogrodzkim 55.60, poleskim 59.20, wołyńskim 58.90, tarnopolskim 60.50, stanisławowskim 38.80, lwowskim 36.10, krakowskim 35.20, śląskim 51.20, poznańskim — 23.70, pomorskim 28.70. Ogólna przeciętna udziału w wyborach wynosi 37.10.

 Na nadchodzący okres wiosenny
 przypomina P. T. Klienteli

Chem. Pralnia Fr. BĘBENKA

 ze czyszczeń chemicznie gazami — dając pełną gwarancję
 solidnego wykonania powierzonych garderoby.

Centrala: GRZEGÓRZECKA 32a Tel. 156-07.

FILJE:

 ul. Św. Jana 5.
 Dunajewskiego 9.
 Rakowiecka 12.
 Leleweła 17.
 Mogilska 10.
 Lwowska 45.

Główny w Warszawie:

 Czaickiego 1.
 Alberta I. Króla Belgów 8.
 Mokotowska 46.
 3-go Sierpnia 12.

FILJE:

 Podgórze Rynek 18.
 ul. św. Sebastjana 4.
 „Starowiślna 26.
 „Krowoderska 61.
 „Zwierzyńska 14
 „Długa 63.

Na prowincjach:

 Tarnopol, Ruska 11.
 Katowice, 3-go maja 7.
 Wileńska, Rynek.
 Wodzisław, Śl. Rynek.

Zajścia w Krakowie.

Urzędowe komunikaty.

 Urząd Wojewódzki w Krakowie ogłosił
 następujący komunikat:

„Od pewnego czasu na terenie województwa krakowskiego rozpoczęły się strajki, które bez wyczerpania prób ugodowych przechodziły do form najostrejszych. To jest do formy strajków okupacyjnych. Ze względu na to, że przy podnieconych nastrojach okupacje fabryk mogą zawsze spowodować akty sabotażu ze strony czynników nieodpowiedzialnych, przez nikogo nieopanowanych, p. woje-

woda krakowski zarządził opróżnienie fabryki Semperit. Przy wykonywaniu tego polecenia ze strony niektórych elementów, zwłaszcza robotnic, nastąpiły próby przeszkodzenia policji w wykonywaniu czynności i dlatego policja musiała użyć środków przymusowych dla opróżnienia fabryki. Wszelkie wiadomości, jakoby przy opróżnianiu fabryki były jakiegokolwiek ofiary w ludziach, nie są prawdziwe”.

Warszawa, (PAT). Na dzień 23 bm. zo stał proklamowany przez O. K. R. P. P. S. i związki zawodowe strajk powszechny na terenie miasta Krakowa.

Strajk objął tylko część robotników, w niektórych fabrykach.

Robotnicy w zakładach użyteczności publicznej pracowali normalnie. O. K. R. — P. P. S. zwrócił się do starosty grodzkiego o pozwolenie na odbycie zgromadzenia w domu Z. Z. K. Starosta udzielił zezwolenia z warunkiem, że przywódcy O. K. R. wezwą zebranych po skończonym zgromadzeniu do opuszczenia zebrania bez formowania jakiegokolwiek pochodu.

Kiedy po skończonym zgromadzeniu tłum zaczął opuszczać zabudowania Z. Z. K., czynnik nieodpowiedzialne, które wymknęły się najzupełniej z pod kierownictwa O. K. R., zaatakowały kamieniami i strzałami rewolwerowymi oddział policyjny, stojący na rogu ul. Basztowej i plantów. Gdy kilku policjantów zostało rannych, oddział policyjny zmuszony został użyć broni. Tłum chwilowo się rozbiegł, lecz następnie podburzony przez nieodpowiedzialne żywioły, zaczął się zbierać w innych miejscach, gdzie został przez policję rozprószony.

Na ulicach Florjańskiej, Sławkowskiej i Długiej większe grupy demonstrantów wybijały szyby w sklepach, rabując jednocześnie z wystaw niektóre przedmioty.

Znaczniejsza grupa demonstrantów zgromadziła się na ul. Sławkowskiej u wylotu plantów, czyniąc przeszkody z ławek, celem niedopuszczenia policji na ul. Sławkowską. Gdy zaś oddział policji chciał rozprószyć demonstrantów, posypały się znowu kamienie w stronę oddziału policyjnego, do którego oddano szereg strzałów rewolwerowych. Policja zaatakowana zmuszon była użyć broni, poczem tłum rozbiegł się.

Według dotychczasowych danych, ogółem rannych spośród demonstrantów zostało dwudziestu kilku. 6 z nich wskutek ran zmarło.

Spółród policji kilkunastu agresywnych jest rannych lub kontuzjonowanych. Kilkudziesięciu najbardziej agresywnych przywódców tłum natychmiast aresztowano. Obecnie w Krakowie panuje zupełny spokój.

—0000—

Warszawa, 23 marca (PAT). W związku do Krakowa w dniu 23 bm. główny inspektor sytuacji strajkową w Krakowie, udał się tor pracy p. Kłott.

Czy zawieszenie broni i rokowania?

Łondyn, 23. 3. (PAT). Komitet 13-u uchwał rezolucję, która przyjmuje do wiadomości odpowiedzi Włoch i Abisynji na apel Komitetu z dn. 3 marca. Komitet polecił przewodniczącemu Madariaga i sekretarzowi generalnemu Ligi Narodów Avenolowi nawiązanie kontaktu z Włochami i Abisynją tak, aby Komitet mógł skoro tylko to będzie możliwem, nawiązać rokowania z obiema stronami i doprowadzić w ramach Ligi Narodów i w duchu

paktu Ligi do rychłego zaniechania działań wojennych i przywrócenia pokoju.

Citta del Vaticano, 23. 3. (PAT). Dziś rano kanclerz Schuschnigg i min. Berger Waldenau przybyli do Watykanu, gdzie kanclerz austriacki po złożeniu wizyty sekretarzowi stanu kardynałowi Pacelli, przyjęty był przez Ojca Św. w jego bibliotece prywatnej. Następnie Ojciec Św. przyjął ministra Berger Waldenau.

O czym piszą inni?

Hasło p. woj. Grażyńskiego.

Prasa konserwatywna alarmuje opinię z powodu żywego ruchu, który ujawnia lewicowa organizacja popierająca rząd obecny, „Związek Naprawy Rzplitej”, na którego czele stać mają: wiecmin, Lechnicki, woj. Grażyński i in. Między innymi „Czas” zwraca uwagę na przemówienie, które wojewoda Grażyński wygłosił niedawno w Katowicach na zjeździe politycznej organizacji rządowej na Śląsku. W przemówieniu tem p. Grażyński oświadczył:

„Mury pałaców szlacheckich, które odgrodziły swego czasu t. zw. naród od ludu, które dawniej uniemożliwiły rozwiązanie w Polsce najważniejszych zagadnień społecznych, trzeba znieść do szczytu w dzisiejszej polskiej rzeczywistości. Nasz inżynier, prawnik, nauczyciel, lekarz, musi się czuć w istocie swej i działaniu współuczestnikiem tego samego obozu pracy. Oto hasło, z którym chcemy iść w przyszłość, które chcemy tak urzeczywistnić, by Polska nie marzyła o potęgze, ale była potęgą”.

„Ten ustęp przemówienia — zauważa „Czas” — sformułowany jest w ten sposób, że nasuwa pewne wątpliwości, czy mowa w nim jest li tylko o zniweczeniu (zresztą już dokonanej) tych błędów, jakie popełniało społeczeństwo szlacheckie, czy też można go rozumieć jako jeszcze jedną krucjatę przeciwko ziemiaństwu. Poza tem małożaloby jasno postawić kwestję, czy przemówienie to jest wyrazem prywatnej opinii p. dra Grażyńskiego, czy też wyrazem opinii wojewody Grażyńskiego. Jeśli jest to ten drugi wypadek, to nie można odmówić słuszności Catowi, gdy pisze w „Słowie” wileńskim:

„P. Grażyński to nie dziennikarz, a urzędnik. Kiedy urzędnik ma prawo do wygłaszania uniwersalnych programów, exposé o tem, jakie jest położenie Polski i co trzeba robić? — Wtedy, kiedy jest ministrem i kiedy jego przemówienie jest uzgodnione z premierem, albo wtedy, kiedy jest małym urzędnikiem, kiedy z powodu swego niewielkiego stopnia służbowego nie może reprezentować rządu. Ale p. Grażyński jest wojewodą i oto wygłasza exposé ministerjalne”.

Prof. Kozłowski pod ostrzałem.

„Związek Naprawy Rzplitej” prowadzi walkę nie tylko z ziemiaństwem. W jego organie p. t. „Naród i Państwo” znajdujemy ostry atak na prof. Kozłowskiego, który był jenerałnym referentem budżetu w Senacie... „Naród i Państwo” zarzuca mu, że „szerzy demagogiczne hasła i defetyzm”, że „spełnił rolę czynnika rozwesalającego” senatorów, — a potem przechodzi do ataku na grupę pułkowników, której p. Kozłowski jest sztabowym przedstawicielem.

„Naród i Państwo” pisze:

„Pozwolenie na wystąpienie p. Kozłowskiego ma tę dobrą stronę, że pozwala na uwydatnienie intencji destrukcyjnej, tkwiącej w niektórych grupach osób. Pozwolenie na wypłynięcie tych intencji na wierzch ma też swoją wartość — większą, niż się może wydawać. Któż zaś lepiejby potrafił spełnić tę rolę uwydatnienia w skrajnej formie polskiej samowoli i „głupstwa”, które jest wieczne i nigdy nie może umierać? — Bardzo dobrze zrobiła „Gazeta Polska”, że w całości umieściła oba wystąpienia p. Kozłowskiego”.

Nadużycie.

W swoisty sposób skomentował „Kurjer Poranny” ostatni list pasterski Ks. Prymasa. Mianowicie opuszcili cały ustęp, w którym Ks. Prymas stwierdza ujemną rolę żydostwa w naszym życiu społecznym, a przytoczył tylko potępienie ekcesów antysemitycznych i pisze:

„Oto odwieczne prawdy moralne, ujęte w niewielu słowach. A przecież tych niewiele słów wystarczy, aby unicestwić całą bazę operacyjną i całą ideologię „Warszawskiego Dziennika”.

Ze Ks. Kardynała Hlond, gromiąc antysemityzm, ten właśnie „Dziennik” miał na myśli, widać z kierunku jego przestrogi: zwraca ją pod adresem tych, którzy importują zdołną doktrynę z zagranicy. Otóż generalnie przedstawicielstwo importu w zakresie artykułów antyżydowskich spoczywa, jak wiadomo, właśnie w rękach stronnictwa, które wydaje „Warszawski Dziennik”.

Jest to wyraźne nadużycie, bo — fałszowanie intencji i myśli Ks. Prymasa. Czytelnik „Kurjera Porannego” nie dowie się, co Ks. Prymas w sprawie żydowskiej powiedział.

Liga amerykańskich narodów na widowni.

Już w czerwcu b. r. pierwszy zjazd ogólnoamerykański.

Dnia 21. marca b. r. doniesiono z Waszyngtonu, że kancelarja „Białego Domu” otrzymała odpowiedzi od wszystkich państw amerykańskich co do ich udziału w ogólnoamerykańskiej konferencji pokojowej. Ponieważ usunięto już także ostatnią przeszkodę, jaką był brak uznania nowego rewolucyjnego rządu Urugwaju, pułkownika Franco przez Waszyngton, przeto w stolicy Argentyny, w Buenos Aires

Już w czerwcu b. r. odbędzie się zjazd

który miał będzie duże znaczenie dla amerykańskiego kontynentu, a pośrednio i dla Europy.

Jakie są kulisy i cele tej akcji, którą Waszyngton celowo przenosi do Ameryki południowej?

Już w pierwszym swem orędziu z dn. 4. marca 1933 r. nowoobраниy prezydent Stanów Zjedn. A. P. Franklin Roosevelt oznajmił, że stosunek swój i swego kraju do zagranicy wogóle, a najbliższych geograficznie obszarów w szczególności, pragnie ułożyć

na zasadzie „dobrego sąsiedztwa”

tj. wzajemnego „rozumienia, zaufania, przyjaźni i dobrej woli” — i to nie teoretycznie, ale praktycznie. Zgodnie z tą zapowiedzią skierował przeto swą uwagę przede wszystkim na kraje środkowej i południowej Ameryki, zyskując uznanie nawet swoich przeciwników, (którzy dopatrywali się w tem realizacji zasady Monroe) w formie, odpowiadającej nowym warunkom. Chociaż przeto dzisiaj po 3 latach ocena wyników, osiągniętych przez p. Roosevelta pod tym względem nie jest jednolita, to jednak pewnem jest, że idea ściślejszej współpracy państw amerykańskich, a równoznaczna z tem myśl utworzenia „Ligi Amerykańskich Narodów” uczyniły poważny krok naprzód, co prawda kosztem pewnych zasadniczych ustępstw ze strony Stanów Zjedn. A. P.

Takim ustępstwem było np. podpisanie w dn. 29. maja 1934 r. układu z Kubą, w myśl którego Waszyngton zrzekł się raz na zawsze prawa ingerowania w sprawach wewnętrznych tej wyspy. Koncesją poważną w swych skutkach było też wiążące oświadczenie „Białego Domu” złożone przez jego przedstawiciela na konferencji państw tzw. ABC (Argentyna, Brazylja, Chile) w Montevideo (1935). Brzmiało ono w ten sposób, że żadne państwo nie ma prawa mieszanina się do spraw wewnętrznych i zewnętrznych innego państwa. Dzięki tej zasadzie pozyskał Waszyngton także sympatie Meksyku, który ze względu a swój antyreligijny charakter miał poważne obawy co do ewentualnej interwencji potężnego sąsiada.

Po tem niejako wstępem przygotowaniu wystąpił teraz (marzec 1936 r.) prez. Roosevelt z nową „panamerykańską” inicjatywą, a mianowicie z zaproszeniem do odbycia wspólnego zjazdu wszystkich krajów amerykańskich w Buenos Aires w czerwcu b. r. celem przedyskutowania tam wszystkich problemów politycznych i gospodarczych, obchodzących Amerykę, a wynikających zarówno ze wzajemnych stosunków

Narady na Zamku.

„Nowy Dziennik” donosi z Warszawy: „Wobec ożywionej debaty nad wnioskiem p. Prystorowej uszedł wczoraj uwagi Sejmu i sfer politycznych, fakt przybycia b. premiera Bartla do Warszawy, oraz jego pobyt w charakterze gościa u p. premiera Kościalskiego, a należy pamiętać, że p. premier Kościalski był niegdyś związany politycznie z b. premierem prof. Bartlem, należąc do wspólnej grupy „Zjednoczenia Pracy” oraz Klubu Pracy. Wiadoma też jest rzeczą, że b. premier Bartel jest meżem zaufania Pana Prezydenta R. P., tak, jak nim jest w tej chwili również obecny premier p. Kościalski.

Widocznie obecna sytuacja Sejmu i stosunki polityczne wymagają konieczności porozumienia się i omówienia na Zamku w gronie najbliższych przyjaciół ważnych wypadków, które mają nastąpić natychmiast po zamknięciu sesji sejmowej. Zamknięcia sesji budżetowej należy się spodziewać jeszcze przed 1-ym kwietnia, po uchwaleniu szeregu projektów ustaw. Nie jest jednak wykluczonem, że w końcu kwietnia rząd zwoła Sejm na nadzwyczajną sesję dla załatwienia spraw aktualnych, a krążą nawet pogłoski, że Sejm i Senat na sesji nadzwyczajnej załatwi sprawę nadzwyczajnych wydatków dla państwa”.

państw drugiej półkuli między sobą, jak nienawie z resztą świata.

Aby sprawę postawić na trwałym gruncie prez. Roosevelt na czoło porządku dziennego obrad wysuwa dwa postanowienia, będące w zasadzie nowym wyrzeczeniem się prerogatyw Stanów Zjedn. A. P. Pierwsze z nich brzmi mianowicie:

„Wszelki zagranicą inwestowany kapitał amerykański ma być traktowany na równi z rodzimym, tj. podpada orzecnictwu sądowemu danego kraju amerykańskiego”.

Ponieważ w zasadzie chodzi głównie o kapitał Stanów Zjedn. A. P., który w ten sposób utraci dotychczasowe przywileje i nie będzie mógł apelować np. do siły zbrojnej swego kraju, przeto ta niejako kapitulacja Waszyngtonu może mu tylko zjednać wszystkich „sąsiedzkich” kontrahentów.

Drugie postanowienie jest równie znamienne i stanowi polityczną podstawę przyszłej Ligi ameryk. narodów. Brzmi zaś w ten sposób:

„W wypadku zagrożenia życia swych obywateli w innym kraju, dany rząd amerykański przeprowadzi wysiedlenie swych rodaków, a nie wysadzanie tam na ład swoich wojsk”.

Stwarzając w ten sposób praktycznie kamień węgielny dobrego sąsiedztwa

narodów amerykańskich Waszyngton prez. Roosevelta poddaje rozważeniu przyjęcie jeszcze jednego ważnego postanowienia, a mianowicie tzw. Zasady Jeffersona.

Rzecz ta posiada w Ameryce, wstrząsanej nieustannymi zamachami stanu, szczególną aktualność, a powoduje nieraz wyjątkowe trudności. Chodzi mianowicie o uznanie legalności danego rządu, który powstał w drodze zamachu. W praktyce uznanie takiego rządu de jure, zależało poprostu od dobrej woli państw innych, przyczem było to w rękę państw silniejszych bardzo skuteczna broń polityczną i gospodarczą.

Zwłaszcza Stany Zjedn. A. P. dzięki swej sile mogły wywrzeć na dany kraj wszelki nacisk i w praktyce całkowicie go sobie podporządkować. W podobny sposób mogły swój stosunek ułożyć także państwa pozaamerykańskie.

Otóż po raz pierwszy za prezydentury H. Hoovera pod wpływem ówczesnego ministra spraw zagr. Stimsona przyjęto w Waszyngtonie tzw. zasadę Jeffersona, sformułowaną przed 100 laty przez trzeciego Prezydenta Stanów Zjedn., która opiewa, że legalność rządu danego kraju nie zależy od sposobu uzyskania przez niego władzy, ale od tego, czy faktycznie tę władzę posiada. Prez. Roosevelt podejmuje ten pogląd i proponuje przyjęcie go, jako ogólno-amerykańskiej zasady. Nie przewiduje się, że znajdzie ona zbyt wielu przeciwników.

Do czego zmierzają te koncesje Stanów Zjedn. A. P.?

Pozornie tracąc i wyrzekając się, Waszyngton uzyskuje prymat moralny i polityczny wodza Wszechameryki, następstwem czego będzie również zespolenie jej także pod względem gospodarczym, co z każdą chwilą nabiera coraz większego znaczenia dla Waszyngtonu. Nie wierzając w rychłą odbudowę gospodarki światowej, prez. Roosevelt chce zorganizować najbliższych sobie w duchu wzajemności, której pozytywne skutki odezuje przede wszystkim jego kraj. Gdy nie można złamać barier gospodarczych Starożytności, należy usunąć je w Ameryce, co też Waszyngton etapami już teraz realizuje. Dotychczas zawarto z Kubą, Brazylią, Italią, Kolumbią, Hondurasem, Gwatemalą i Nikaraguą

a przede wszystkim z angielską Kanadą

dowodzą, że to nie jest zwyczajne szermowanie frazami o współpracy, ale metodyczne działanie realne, dla którego utworzenie amerykańskiej Ligi Narodów będzie tylko dekoracją, co prawda bardzo efektowną. Zasada Monroe: „Ameryka dla Amerykanów” — znajduje się znów na widowni.

Dla skłóconej Eurory nie oznacza to nic dobrego. Ameryka patrzy na nią coraz bardziej z uśmiechem politowania. J. B.

Kino „PROMIEN” T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26

Prolongujemy na trzeci tydzień wyjątkowo i na wyjątkowych warunkach.

Film, który zdobył powszechne uznanie wśród najszerzszych kół Inteligencji

AMFITRION

Komedia — Satyra za bogów i bohaterów dawnej Grecji. — W rolach głównych Willy Fritsch i Paweł Kemp.

Wyjątkowo w 3 tygodniu dajemy dla wszystkich zniżki wprost przy kasie.

Polityka społeczna Hitlera.

Przed kilku dniami pisząc o mających się odbyć w dniu 29-go b. m. „wyborach” w Trzeciej Rzeszy, zwróciliśmy uwagę, iż głównym argumentem wyborczym hitlerowców będzie polityka zagraniczna Hitlera. Na ten temat Hitler, Goebbels i Goering wygłaszają mowy przedwyborcze. Inne kwestje odsunięte są na dalszy plan.

Ostatnie dni nie przyniosły w tej kwestji żadnych zmian. Cała prasa zajmuje się tylko polityką zagraniczną. Pierwszy wyłom zrobiła dopiero „Germania”, poświęcając naczelny artykuł „polityce społecznej” Trzeciej Rzeszy. Artykuł obliczony na propagandę narodowego socjalizmu wśród robotników, na przekonanie ich, że w żadnym państwie problem pracy nie jest tak dobrze uregulowany, jak w Niemczech.

Argumenty?... Oto one: korzystny wynik walki z bezrobociem oraz nowe ustawodawstwo, chroniące dostatecznie pracę przed wyściskiem i wprowadzające nowego ducha w stosunki, między pracą a kapitałem, między robotnikami, a pracodawcami.

Narodowy socjalizm w walce o władzę zyskał sobie poparcie ze strony warstwy robotniczej, której jedna trzecia w chwili „rewolucji” Hitlera skazana była na bezrobocie. Nic dziwnego, że pierwszym i zasadniczym punktem społecznego programu musiała być walka z bezrobociem. W tym też kierunku Hitler rozpoczął energiczną akcję. Obozy pracy dla młodzieży, nowa armja, rozbudowa przemysłu wojennego — dały zatrudnienie części bezrobotnym. Po dwóch latach wysiłków ilość bezrobotnych z czterech milionów spadła na 2,5 milionów. I teraz na tym poziomie się utrzymuje. Wprawdzie „Germania” podkreśla, iż rząd hitlerowski nie zmniejsza energją dalej stwarza coraz to inne możliwości zatrudnienia, lecz trzeba stwierdzić, że wyniki tych wysiłków są bardzo nieznaczne.

Jako jeden z przejawów opieki nad bezrobotnymi „Germania” wymienia „zimową pomoc”. Poza bieżącymi zapomogami w naturze rząd nałożył odpowiedni podatek na spo-

łeczeństwo, aby tą drogą zebrać potrzebne środki dla przeżimowania 2,5 milionowej armji bezrobotnych. „Germania” z dumą podkreśla, iż pomoc ta miała mieć tylko materialne znaczenie, ale i moralne, gdyż dowiodła, że naród niemiecki docenia totalnej zasady: „wszystko dla wszystkich”.

Narodowy socjalizm — pisze dalej „Germania” — nie ogranicza swojej akcji do stosowania doraźnych środków w zakresie polityki społecznej. Dąży on również do przeprowadzenia głębokich reform społecznych, do stworzenia nowego „ustroju pracy”. Stosunki zaś między robotnikiem, a pracodawcą oparte zostały na wzajemnym szacunku i wierności, a nie, jak dotąd było, na jednostkowej korzyści i wyzysku lub nienawiści i nieufności. Rolę czynnika jednoczącego gra urzędowy „Führer” w każdym przedsiębiorstwie.

Nie ulega wątpliwości, że nowe ustawodawstwo niemieckie, dotyczące stosunków pracy, jeśli chodzi o pokój społeczny, jest postępowe. Jest jednak przesadą, gdy „Germania” twierdzi, że polityka społeczna nie może być i nie będzie idealniejszą i lepiej pomyślaną, niż się stało w Trzeciej Rzeszy.

Czuć w tych argumentach wybory... Zresztą poczekajmy na wyniki tej „polityki społecznej”.

Hitler powiedział kiedyś: „Dumny będę, gdy będę mógł powiedzieć: Oto zdobyłem niemieckiego robotnika dla niemieckiego państwa”. W tych słowach ma się kryć według „Germanii” cały sens polityki społecznej Trzeciej Rzeszy. Z tego wnioskuje, że tą politykę społeczną prowadzi Hitler nie w imię sprawiedliwości i miłości, lecz w imię potęgi i dobrej niemieckiej ojczyzny...

K. T.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jaknajrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Na ziemiach Rzeczposp

Zaniechać tego zgorzienia.

Pisma ukraińskie, w szczególności zaś „Ukraiński Beskid” Nr. 11 podaje m. in., że w dobrach hr. A. Lanckorońskiego (klucz Jagielnica, pow. Czortków) stale w niedzielę i święta odbywają się polowania z nagonką. Używa się do tego pod przykryciem służby dworskiej i ludności miejscowej, co uniemożliwia jej udział w nabożeństwach kościelnych i wywołuje zgorzienie. Według ukraińskiego pisma, mają tam zachodzić nawet tego rodzaju wypadki, że w dni świąteczne wysyła się formalki do młyna, po ziemniaki do kopców i t. d. co brzmienie nie wynika z jakiegokolwiek przyczyn. Jeżeli fakty te są zgodne z prawdą, należy im bezwzględnie kres położyć, jako rzeczy gorszej katolicką ludność i sprzeczną ponadto z ustawą o spoczynku niedzielnym.

Tragedia tajemniczego zaginięcia dr. Żmigroda.

Tajemnicze zniknięcie b. dyrektora państwowego instytutu badania żywności w Warszawie, dr. Żmigroda, nie przestaje budzić zainteresowania. Dr. Żmigrod pewnego dnia znikł z Warszawy i od tej chwili nie można natrafić na jego ślad. Władze rozesłały listy gończe — bez rezultatu. — Jak wykazało dochodzenie, Żmigrod przywłaszczył sobie dość poważne kwoty, pochodzące przeważnie z dotacji różnych instytucji na cele walki z przemysłem sacharyny. Ponadto stwierdzono, że dr. Żmigrod pobierał łapówki. Po jego ucieczce na koncie znaleziono sumę 30.000. zł. Sumę tę zajęły władze prokuratorskie.

Tragedia rosyjskiego księcia

Po przewrocie bolszewickim w Rosji, zbiegł stamtąd książę Paweł Czerkasow. — Przez pewien czas przebywał na Riwierze i był gościem kasyna w Monte Carlo, gdzie przegrał cały swój majątek. Bez grosza przybył do Warszawy i mieszkał w domu noclegowym cierpiąc skrajny niedostatek. W roku 1931 za uciulanie pieniędzy kupił dolarówkę, na którą później padła wygrana 40 tysięcy dolarów. Czerkasow przypomniał sobie wtedy dawne lata, wynajął luksusowy apartament w hotelu Bruehlowskim, całymi dniami wylegiwał się w łóżku i jadł bez przerwy wszystko cokolwiek było na karcie restauracyjnej. Ten tryb życia spowodował poważną chorobę i w rezultacie śmierć. Po jego zgonie okazało się, że wydał tylko 1.000 dolarów, na koncie zaś w banku pozostało jeszcze 39.000 dolarów. Obecnie jako spadkobierczynię zgłosiły się dwie jego siostry, zamieszkałe w Rosji sowieckiej. Postępowanie spadkowe jednak umorzono, gdyż obywateli sowieccy nie mogą podejmować spadków w Polsce. Kwota 39.000 dolarów przypadła na skarb Państwa.

Wyprawa po skarb.

Jeszcze nie brak naiwnych.

Leonard Kowalski, handlarz trzodą, poznał w Warszawie Rosjanina A. Pawlińskiego. Pawliński zwierzył się Kowalskiemu, że wuj jego, oficer carski, uciekając przed bolszewikami, zakopał w pewnej miejscowości kilkanaście tysięcy rubli w słoje. Ponieważ Pawliński nie miał pieniędzy na finansowanie wyprawy po skarb, zaproponował Kowalskiemu spółkę. W kilka dni później udali się obaj do miejscowości, gdzie miał być ukryty skarb. Pod jednym z drzew Rosjanin zaczął kopać i wykopał kilka złotych monet. Kowalski dał się tak otumaniać, że wręczył Pawlińskiemu czek na 10.000 zł. i 4.000 zł. gotówką. Zanocewali obaj w karczmie, a rano mieli przystąpić do zaangażowania robotników celem odkopania skarbu. W nocy Pawliński cmychnął. Kowalski wrócił do Warszawy, gdzie stwierdził z przerażeniem, że czek został przez oszusta zrealizowany.

AFERA Z UŻYCIEM BILETAMI KOLEJOWYMI.

Władze sądowo-śledcze zakończyły dochodzenie w sprawie afery z używaniem biletami kolejowymi. Kontrolorzy kolejowi wpadli na trop nadużyć popełnianych przy przejazdach na linii Warszawa — Wilno i Warszawa — Łódź. Zatrzymano pasażerów, którzy je chali za biletami raz już używanymi, lecz retuszowanymi przez zalepianie miejsc dziurkowanych i z przeróbką dat. Dochodzenie wykazało, że pasażerowie podróżujący za używanymi już raz biletami, nabyli je od Jana Szafrańca. Zdolał on wydostać używane bilety kolejowe, sprzedane jako makulaturę do przeróbki w fabryce tektury. Po wszczęciu dochodzenia, Szafrańca znikł w niewiadomym kierunku.

UROCZYSTOŚĆ SKARGOWSKA W SEMINARIUM DUCHOWNYM WE WŁOCŁAWKU.

W niedzielę 15 bm. odbyła się w Seminarium Duchownym we Włocławku uroczystość.

NOWOŚCI WIOSENNE DLA PANÓW!

Wielki wybór. — Niskie ceny.

Płaszcz — Kapelusze — Koszule — Krawaty i t. p.

BRACIA BILEWscy, KRAKÓW, RYNEK GŁ. 4.

Trzy decyzje Generała.

Z okazji świeżo minionego dnia imienia gen. Józefa Hallera, prof. Uniw. Jagiellońskiego, gen. M. Kukiel, w następujący sposób scharakteryzował postać Solenizanta. — Uw. Red. „Gł. N.”.

W przełomowych czasach obecnych, gdy myśli nasze zwracają się ku dostojnemu Solenizantowi, dawnemu wodzowi państwowemu armji polskiej, tworzącej się po stronie zwycięskiej koalicji Zachodu, wodzowi armji ochotniczej i frontu północnego w r. 1920, należy sobie uświadomić trzy decyzje historycznego Generała Hallera.

Pierwsza zapadła we wrześniu 1914 r. Wśród najcięższej rozterki moralnej stawały Legiony wobec bezdusznych, poniżających je nakazów austriackiej Naczelnej Komendy Armji. Zaprzysiężone moralnie Ojczyźnie, miały składać przysięgę zaborcom, przysięgę pospolitaków, „den Landsturmeid”. Podał się temu legion zachodni na wezwanie Naczelnego Komitetu Narodowego. Podał się w Kielcach oddział legionistów, by przetrwać i utrzymać się na widowni dziejów. Natomiast Legion Wschodni w Mszanie Dolnej, z oburzeniem odrzucając narzuconą przysięgę, rozwiązał się; 6.000 doskonałych żołnierzy polskiego miało się rozplątać, by stopniowo wejść jako rekruci i rezerwiści w szeregi obcego wojska. W tej chwili, nieopisanie ciężkiej, pułkownik Józef Haller przeciwstawił się dążeniom likwidacyjnym. Rozumiał, że samo istnienie wojska polskiego pod komendą polską, z orłem polskim, z duchem powstańczym — jest rzeczą stokroć donioślejszą od formuł, które niesie niebawem wartki prąd dziejów. Ocalił dla Legionów część Legionu wschodniego i z nią poszedł w przyszłość.

Druga Jego decyzja historyczna zapadła w lipcu 1917 r. Tym razem ze strony Józefa Piłsudskiego wyszło hasło rozwiązania Legionów. Miała to być demonstracja, zwrócona przeciw państwu centralnym. Szło o ustaloną przez tymczasową Radę Stanu w porozumieniu z okupantami rotę przysięgi wojska polskiego; tym razem przysięgać mieli tylko Polacy z zaboru rosyjskiego, na wierność Polsce, ale zarazem na braterstwo broni wojskom obu cesarzy; Galicjanie, jako poddani cesarza Karola, byli od tej przysięgi wyjęci. Na wezwanie Józefa Piłsudskiego, w myśl uchwał stworzonych przez jego obóz rad pułkowych, miała nastąpić odmowa przysięgi, przyczem Legionści z zaboru rosyjskiego żądać mieli zwolnienia z szeregów, Legionści z zaboru austriackiego przeniesienia do wojska austriackiego. Było to samobójstwem Legionistów.

Owczesny brygadiera Józef Haller widział już przed wojskiem Polskiem bliski moment zwrócenia oręża przeciw państwu centralnym. Ale właśnie dlatego za nic nie

chciał, by wojsko Polskie rozwiązywało się i broń oddawało zaborcom. Wśród zaciętego sporu wewnętrznego w Legionach, co czynić — odmówić przysięgi i przestać istnieć, czy trwać, wystąpił z myślą zbawczą: niech wszystkie pułki w jednym dniu wystąpią pod broń i złożą przysięgę na wierność Ojczyźnie, pomijając zwrot o braterstwie broni z zaborcami; niech przysięgają wszyscy żołnierze z obozu zaborców; niech zaborcy staną nie wobec podań dymisyjnych i rozkładu wojska, ale wobec jego zespolenia się i nieugiętej woli walki o Polskę z bronią w ręku. Pozyskał dla tej myśli marszałka koronnego Niemcewskiego, który zobowiązał się w imieniu Rady Stanu zsolidaryzować się z wystąpieniem wojska. Rzecz rozbiła się o niechęć Piłsudczyków. Zaczęła się tragedia Legionów. Wtedy wraz z gen. Zielińskim, bryg. Haller rzucił hasło trwania w szeregach, ocalenia zawiązku siły zbrojnej narodowej. Ocalał maly „korpus posilkowy” i zostawione w b. zaborze rosyjskim szkoły i kadry. Ten samem ocalały możliwości czynu zbrojnego Rarańczy i Kaniowa, ocalała zarazem możliwość dźwignięcia się Polski, gdy chwila nadejdzie, prawo rządnej z kadrami świetnie wyszkolonego, karnego, twardego żołnierza.

W lutym 1918 roku przysła trzecia historyczna decyzja brygadiera Hallera: **odpowiedzi na zbrodnie traktatu brzeskiego czynem zbrojnym**, przedarcia się przez front tam, gdzie spodziewano się znaleźć dziesiątki tysięcy rodaków pod bronią i stworzenie dużej Armji Polskiej, która by podjęła walkę o Polskę całą niepodległą, zjednoczoną. Pomyślemy sobie, jaką koleją poszłyby losy sprawy, gdyby pod Rarańczy znalazły się były nie dwa szczupłe pułki piechoty, ale sześć, gdyby w tyle była cała brygada artylerji, cała brygada jazdy, to wszystko, co w lipcu 1917 r. przepadło wraz ze wspólną energią czynną tych, którzy demonstrowali już tylko „za drutami obozów”. Gdy zaś zawiodły w lwiej części rachuby na duże siły bojowe korpusów wschodnich, czyn „gen. Mazowieckiego” stał się jedynie imponującą manifestacją podjęcia przez Polskę walki czynnej przeciw tym obu mocarstwom rozbiorowym, które jeszcze panowały nad ziemią Polska. Ale taka była moc tej demonstracji, że przez nią Polska z czołem podniesionem weszła do zespołu państw sprzymierzonych, a droga gen. Hallera wiodła już do naczelnego dowództwa armji Polskiej, pierwszej od 1831 r. armji naszej niezależnej od żadnego zaborcy i uznanej przez Europę i cały świat, a później z armją tą do Ojczyzny, by rzucić sto tysięcy żołnierzy na walkę o jej granicę, o jej wielkość.

Poprzedzamy na wspomnienie tych trzech decyzji gen. Józefa Hallera. Zrodziły się one w duszy wielkiej. Były natchnione.

MARJAN KUKIEL.

Krótkie wiadomości.

Sąd okr. w Rybniku skazał złodziei rowerów, żył na jeden rok więzienia a Widerkę na półtora roku. Kradli oni rowery, gdzie się dało. Za schówek służył im wielki sław, w wiosce niedaleko Żor. Ze stawu wyciągnięto przeszło 30 rowerów.

Pod Śniatyniem aresztowano Wł. Szalkowskiego a we Lwowie jego siostrę Br. Słazyską. Przemycali oni tytoń z Rumunii. Szalkowski, który prowadził ten proceder na większą skalę, miał kilkunastu agentów w różnych miejscowościach.

We wsi Jasna Podlipień koło Limanowej na skutek niesnasek rodzinnych, niejaka Kordeczka zamordowała uderzeniem siekierą swojego męża.

Z całego świata.

B. naczelną redaktora „El. Debate” poświęca się stanowi duchownemu.

Znany w całej Hiszpanji i daleko poza jej granicami naczelną redaktora największego katolickiego dziennika madryckiego „El Debate”, Don Angel Herrera y Oria i przewodniczący hiszpańskiej Akcji Katolickiej, wycofał się obecnie całkowicie z życia publicznego i zgłosił chęć przygotowania się do stanu kapłańskiego. Powziąwszy postanowienie służenia Kościołowi jako kapłan, Don Angel Herrera pragnie do stanu tego przygotować się jak najbardziej gruntownie, dlatego też udał się na wyższe studia teologiczne do Fryburga szwajcarskiego. — Kierownictwo hiszpańska Akcja Katolicka obejmie w zastępstwie Don Herrera młody adwokat Don Artajo. (KAP).

221 tys. bezdomnych naskutek powodzi w Ameryce.

Silne opady śnieżne i deszcze pogorszyły położenie ofiar powodzi w stanach północnych i utrudniły akcję ratunkową. — W dolinie Ohio wezbrane fale zatopiły cały obszar pomiędzy Marietta i Cincinnati. Poziom rzeki Connecticut podniósł się o 12 metrów ponad normę. Część miasta Hartford stoi pod wodą, w miastach i miasteczkach pomiędzy Maine i Connecticut nieczynne są elektrownie i wodociągi.

Według ogłoszonych ostatnio danych ofiarą powodzi padło dotąd 170 osób, bezdomnych jest 221 tysięcy, a szkody wynoszą około 300 milionów dolarów.

18 bandytów zabitych po kilkumiesięcznej walce z policją.

Po pięciodniowej walce policja Iraku i Turcji zastrzeliła przywódcę bandytów Chalil-Kosza i 17 jego towarzyszy. Rezerwa bandy w liczbie 15 osób tudzież zona przywódcy szajki są w rękach policji. Walka z szajką trwała już od paru miesięcy i toczyła się przeważnie na granicy Turcji i Iraku, którą bandyci stale przekraczali.

—000—

SIOSTRA HITLERA WYSZŁA ZAMĄŻ. W tych dniach w Berlinie odbył się ślub siostry kanclerza, Angeli Hitler, z doktorem Hamnitzerem, pochodzącym z Drezn. Ślub odbył się przed duchownym ewangelickim, gdyż siostra kanclerza przed niedawnym czasem przyjęła protestantyzm.

SYN KSIĘCIA PSZCZYŃSKIEGO ARESZTOWANY W BERLINIE. Tajna policja aresztowała w Berlinie hr. Bolko Hochberga, naj młodszego syna księcia pszczyńskiego. Powody aresztowania są na razie nieznane. Hrabia Bolko Hochberg zamieszkuje stale w Niemczech.

SAMOLET TRAFIONY PRZEZ METEOR. Samolot, odbywający lot z Karoliny północnej w Stanach Zjedn., uderzony został przez meteor, który uszkodził antenę radiostacji. 8-miu pasażerów odniosło kontuzje. Z początku przypuszczano, że samolot trafiony został przez zabłąkaną kulę.

—000—

W kilku zdaniach.

— We wsi Benitazin w Maroku hiszpańskim czworo dzieci tubylców znalazło granat, który eksplodował zabijając wszystkie dzieci na miejscu.

— Poseł ze stanu Connecticut, William Citron, zwrócił się do sekretarza stanu dla spraw marynarki Swansona z propozycją, aby jednemu z budowanych krążowników amerykańskich nadać nazwisko „Gen. Kazimierz Pułaski”.

sta akademja ku czci ks. Piotra Skargi, w czterechsetną jego rocznicę urodzin. Na program obchodu złożą się referaty alumnów o kasnodziejskiej, wychowawczej i religijno-społecznej działalności światobliwego autora „Kazań Sejmowych”, żywy obraz, produkcje chóru alumnów z stowarzyszeniem Orkiestry pod dyrekcją profesora i kompozytora, ks. Zygmunta Olszewskiego.

Na uroczystości byli obecni HEE. Książa Biskupi Radoński i Owczarek, członkowie kapituły, duchowieństwo, przedstawiciele zarządu miasta, urzędnicy i społeczeństwa. Nad całością czuwał rektor Seminarjum, ks. kan. Kaczorowski, i profesor homiletyki i Ojciec Duchowny, ks. kan. Korczyński. (KAP).

POTRAFIŁI OSZUKAĆ 500 TYS. OSÓB.

W Warszawie przy ul. Siennej urządzili sobie kryjówkę Icek Lubke i Joel Goldman, nadając jej nazwę „Kosmolux”. Miała to być firma handlowa, pośrednicząca w nabywaniu taniej galanterji wszelkiego rodzaju, w istocie jednak oszuści uprawiali oryginalny proceder, który pozwolił im ogołocić naiwnych na sumę około 2 milionów złotych! Manipulacje polegały na tem, że oszuści podawali ogłoszenia w pismach w formie zagadek z premją mi za trafne rozwiązanie, z drobnym dodatkiem tylko, że na przesyłkę premji trzeba nadać 2 zł. gotówką. Zagadki i szarady były tak naiwne, że mogli je rozwiązywać wszyscy,

bo o to też chodziło. Po nadesłaniu 2-ch złotych, „Kosmolux” wysyłał prezenty kilkugroszowe. Bezcelnymi oszustami zajęła się policja. W mieszkaniach znaleziono kilkanaście worków korespondencji. Obliczono, że Lubke i Goldman odebrali 498.875 przekazów 2-złotowych. Z polecenia prokuratora milionerów osadzono w więzieniu.

—000—

OLBRZYMI SPADEK DLA „KRÓLA” KWIEKA. W drodze do Polski, na okęcie na leżącym do linii rumuńskiej, zmarł przed kilkoma dniami bliski krewny cygańskiej rodziny Kwieków, Titulesko-Kwiek, który pozostawił w Rumunii olbrzymi majątek wartości kilkudziesięciu milionów, co w przerachowaniu na złote wynosi około 5 milionów. Ponieważ Titulesko-Kwiek nie posiadał w Rumunii bliskich krewnych, wszelkie prawa spadkowe przejęła rodzina Kwieków w Polsce, która już w tej sprawie wszczęła kroki spadkowe.

Prolongujemy na 3-ci tydzień w kinie „SZTUKA”

Jeszcze na kilka dni chcąc umożliwić wszystkim zobaczenie znakomitego arcydzieła

Złotowłosy Brzdąc z Shirley Temple od piątku
dnia 20 b. m. po cenach popularnych od
50 groszy w kinie „Sztuka”

Czytać trzeba — do końca.

„Polska Zbrojna” zamieściła w tych dniach długi artykuł „Pod sąd”, w którym domaga się konfiskaty utworu dramatycznego: „Wśród nocenej ciszy”, pióra Ks. P. Wiercorka, a wydane w r. 1926, przez katolickie „Zjednoczenie Młodzieży Polskiej” w Poznaniu (dziś: „Związek K. M.”). To swoje żądanie uzasadnia autor artykułu wrogiem rzekomo nastawieniem sztuki do — armji polskiej. W sztuce bowiem występuje djabeł — Boruta i w pewnej chwili mówi:

„Cała armja polska funta klaków nie warta! Szkoda, że istnieje, że obywatele płacą na nią podatki”.

Autor artykułu z „Polski Zbrojnej” zapewne byłby się wstrzymał z wołaniem: „pod sąd” — gdyby miał cierpliwość doczytać sztukę do końca i zastanowić się nad jej tendencją.

Sztuka bowiem ma charakter patryjotyczny-moralnego utworu... Kilku chłopów spotyka w wieczór wigilijny różne alegoryczne postacie, grające rolę „pokus” młodego wieku. Jedna z nich chce im odebrać religję, druga moralność, inna namawia do alkoholu, a Boruta wyszydza obywatelski obowiązek służby wojskowej. Chłopcy zwyciężają „pokusy” i sztuka kończy się pięknym akordem religijności, moralności i patriotyzmu... I to jest utwór, który „Polska Zbrojna” skłania do wołania o „sąd”.

Autor z „Polski Zbrojnej” nie zadał sobie trudu przeczytania całej sztuki! A szkoda! Zaraz bowiem po inkryminowanych zarzutach Boruty, które wyżej przytoczyliśmy, idą następujące słowa:

„Staszek: Wojsko niepotrzebne? A kto będzie granic bronił, gdy nas wrogowie napadną?”

Włcek: Pewnie pana wyrzucili z szeregów i teraz się pan mści oszezerstem!

Antek: Ale nas pan nie przekona i młot ci do wojska polskiego w sercu nam nie zgaśnie. My wojsko kochamy, bośmy tego wojska przyszli szeregowcy...”

W tej samej sztuce djabeł do chłopców mówi, odpowiadając ich do Kościoła: „Pacierz mówią tylko babki pod kościołem”. Konsekwentnie do wystąpienia „Polski Zbrojnej” władze kościelne powinny były skonfiskować tę sztukę. Nie zrobiły tego jednak i sztuka, przez 10 lat oddaje usługi katolickim stowarzyszeniom, ponieważ — argumenty diabła nigdy nie mają dla katolika przekonującej siły. I zresztą jest w tych słowach zwyczaj czytania książki do końca, zanim się ją potępi.

Sprawy szkolne

przed forum Sejmu Śląskiego.

Ostatni numer „Gościa Niedzielnego” przynosi ciekawe szczegóły z obrad komisji budżetowo-skarbowej Sejmu Śląskiego nad sprawą szkolną. M. in. pos. Palaczuk główną część swego przemówienia poświęcił nastawieniu W. O. P. wobec poczuć religijnej ludności Śląskiej. Między innymi mówił on: „W Wydziale Oświec. Publ. wieje duch, który sprzeciwia się fundamentalnym zasadom i uczuciom olbrzymiej większości naszej ludności. Olbrzymia większość społeczeństwa stoi bowiem wyraźnie na gruncie głęboko pojętej religijności. Z różnych podciągnięć, powiedzeń i uwag W. O. P. ludność ta czyta jakby między wierszami, że W. O. P. uczuć tej ludności nie respektuje. Zaszedł wypadek, który chcę nazwać łagodnie nietaktem, który to nietakt popełnił sam naczelnik W. O. P. p. Kupeczyński, mia nowicie jeden z podwładnych p. Naczelnika zwrócił się do ks. prał. Grima, jako do członka rady wojewódzkiej w pewnej sprawie o radę czy pomoc. P. Naczelnik, dowiedziawszy się o tem, przy najbliższym spotkaniu się ze swoim podwładnym, wyrzucił niezadowolone z tego powodu i m. in. odniósł się do niego słowami: „Dlaczego Pan nie zwrócił się do szewca”. Porównanie to pozostawiłem wysokiej Komisji do oceny, jestem jednak mocno przekonany, że gdy ta wiadomość dotrze do społeczeństwa, wywoła ona odpowiednie wrażenie” (KAP).

Z krwawych dni w Japonji.

Dopiero teraz nadchodzą z Japonji do Europy zdjęcia z rewolty wojska.. Obecnie za panował już tam spokój, kilkunastu oficerów popełniło samobójstwo, a żołnierzy uwolniono od winy, gdyż sąd orzekł, że wykonywali oni tylko rozkazy swych przełożonych. — Zdjęcie przedstawia gmach prezydium policji w Tokio. Była to kwatera rewolucjonistów.

Rzeczy ciekawe.

Góra, która przynosi miliony.

Montblanc, najwyższy szczyt górski Alpów, położony na granicy dwóch państw, Szwajcarii, Francji, daje duże dochody każdemu z tych państw. Masyw górski Montblanc zwiedza przeciętnie 410.000 turystów z Francji, 275.000 z Italji i 350.000 z Szwajcarii w ciągu roku. Jeżeli przyjmiemy, iż każdy turysta wyda na przejazd, pobyt i utrzymanie przeciętnie 25 franków dziennie, co nie jest dużo, dojdziemy do przekonania, że Montblanc przysparza rocznie obu krajom i ich ludności około 250 milionów franków dechodu, co nie jest bez znaczenia w budżecie prowincji i kantonów, na terenie których znajduje się Montblanc.

WSZYSTKIE INSTRUMENTY MUZYCZNE W JEDNYM.

W najbliższym czasie uruchomiona zostanie nowa rozgłośnia St. George Hall pod Londynem, której osobliwością są między innymi organy jednoczące w sobie wszystkie instrumenty muzyczne całego świata — od murzyńskiego tam-tam do cygańskiej drumli. Angielscy słuchacze radjo wi będą mogli poić się dźwiękami gongu ja wajskiego, czy czarodziejskiej fletki hinduskiej zaklinaczy węzów. Organy wydają nie tylko dźwięki, ale również szmery i trzaski. Syrena okrętowa transoceanicznego olbrzyma jak i dźwięk tłuczonej porcelany, mają swą pozycję w rejestrach organów, które jak przystało na wynalazek 20 wieku uruchomione będą przy pomocy elektryczności. Najdłuższa piszczałka w tych organach mierzy 9 metrów, najmniejsza 2 centymetry. Koszt budowy organów, liczących dwa tysiące piszczałek, wyniósł 11.000 funtów.

KONOPIE JAKO MATERJAŁ DO BUDOWY ULIC.

Pewien inżynier angielski wpadł na pomysł zużytkowania włókna konopi przy budowie ulic. Wynalazek inżyniera opiera się na pomyslnych próbach przeprowadzonych w Ameryce i częściowo również w Anglii zużycia wełny i bawełny jako materiału przy budowie cichych i elastycznych nawierzchni drogowych. Jak wykazały próby przeprowadzone z włóknem konopi — dają one ten sam rezultat, jeśli chodzi o tłumienie hałasów ruchu kołowego, a mają tę przewagę nad wełną i bawełną, że jest znacznie tańsze. Niezadługo więc Anglii chodzić będą po ulicach „konopianych”.

NOWE PRÓBY FILMU PLASTYCZNEGO.

Podczas gdy prasa francuska donosi o dalszych eksperymentach Ludwika Lumie-

re'a w dziedzinie filmu plastycznego, który rzekomo oddany będzie do praktycznego użytku w roku 1937 włoskie towarzystwo „Societa Italiana Stereocinematografica” w Medjolanie nakręca już pierwszy film plastyczny podług systemu inż. Gueltiera Gualtierotti'ego. System ten został opatentowany w roku 1923, ale nie dawał zadowalających rezultatów. Taśma, używana przez inż. Gualtierotti jest dwa razy szersza od taśmy zwykłej.

ABISYŃSKIE LEKARSTWA.

Abisyńskie lekarstwa, jak i wogóle leczenie, są jeszcze bardzo prymitywne i nie różnią się wcale od leków używanych przez różne plemiona afrykańskie. Są to raczej różne sztuczki czarodziejskie, posługujące się zaklęciami, magią, sugestją, a nawet pewnymi obrzędami rytualnymi. Domorośli lekarze zaklinają, sprzedają amulety, oraz wewnętrznosci „świętych” zwierząt. Najczęściej używanym lekarstwem jest popiół z żab, rzekomo pomagający na prawie wszystkie dolegliwości, a szczególnie w wypadkach leczenia trądu. Obecnie w czasie krwawych walk, dużą rolę odgrywa chirurgia. Naturalnie ci z Abisyńczyków, którzy dostają się do ambulanсів i lazaretów europejskich są szczęśliwsi i już przyzwyczaili się, że tam jest pomoc pewna i skuteczna. Lecz mała ilość lekarzy białych nie może obsłużyć wszystkich. Pracują więc „czarni”, lecz ci na swój sposób. W bardzo oryginalny sposób zaszycują oni rany. Na otworze krwawiącym kładą kilka mrówek. Mrówki wpijają się w ranę i zostają w tym momencie zabijane. W ten sposób jest rana zaszycana. Przeciwno wściekłości dają jeść chleb, umaczany we wewnętrznosciach wściekłego zwierzęcia. Przy porodzie każda pomoc jest wzbroniona. Matka musi 40 dni przebywać z niemowlęciem w ciemnej izbie, potem następuje obrzęd obmywania i to specjalnym gatunkiem wody.

Ruch wydawniczy

„USTAWA STEMPOWA. CZ. V.” Dr. Bronisław Feller. Kraków 1936. Nakładem Wydawnictwa Ustawy Stemplowej. Komplet Ustawy Stemplowej Dra Br. Feller'a składa się z 5 części. Obecnie ukazała się cz. V. Na wstępie autor podkreśla, że trzydziesta z rzędu nowela do ustawy stemplowej z 14 stycznia 1936 (dekret Prezydenta R. P. z 14 stycznia 1936) wymaga dalszego uzupełnienia, względnie dalszej noweli, co stwierdza na przepisach ustawowych, cytowanych, dalej obowiązujących, a które winne być uchylone. Prócz tej noweli, książka zawiera amnestję stemplową z dwoma okólnikami Min. Skarbu, nową ordynację podatkową z 14 lutego 1936, najnowsze orzecznictwo sądowe i wykładnię Min. Skarbu, aktualną ze względu na rozwój ruchu budowlanego ustawę o ulgach dla nowowznoszonych budowli w nowym brzmieniu, pozatem wszystkie ustawy dodatkowe w brzmieniu, obecnie obowiązującym, rozporządzenia wykonawcze, oraz nader obszerne skorowidze (40 str. druku), które ułatwiają orientację w całym orzecznictwie, komentarzach i licznych tabelach, oraz ustawach dodatkowych. Komplet ten jest przewodnikiem w la-

birynicie przepisów stemplowych niezbędnym w życiu codziennym.

„ROCZNIK POLITYCZNY I GOSPODARCZY” na rok 1936. Polska Ajenja Telegraficzna w Warszawie wydała na ten rok swój „Rocznik Polityczny” w znacznie rozszerzonej objętości i wzbogaciła jego treść zwłaszcza w działach życia gospodarczego i kulturalnego. Rocznik zawiera niezwykle obfite i szczegółowe informacje o wszystkich dziedzinach życia publicznego kraju a więc zarówno ustroju państwowego, organizacji i obsady władz i urzędów, samorządu terytorjalnego, gospodarki finansowej — jak również wyczerpujące dane o szkolnictwie i życiu kulturalnym. O niemałym praktycznym znaczeniu w życiu codziennym są informacje takie, jak sprawa oddłużenia rolnictwa, reformy rolnej, o prawie przemysłowym i organizacji przemysłu o kartelach, przedsiębiorstwach państwowych i rzemiośle. Wiele miejsca poświęcono organizacji handlu wewnętrznego i zagranicznego zagadnieniom komunikacyjnym, bankowości i ubezpieczeniom. Szczegółowe dane informują o stanie i organizacji prasy krajowej i zagranicznej. Rocznik uzupełniają wiadomości ogólne, przepisy obowiązujące w zakresie paszportów, dowodów osobistych, tablic miar i wag, taryfy pocztowe, telegraficzne i t. d. Najogólniejszy choćby przegląd treści rocznika daje pojęcie o rozmiarach informacyjnych, jakie zebrać zdołano i czytelnikowi przejrzystości udostępnić. Jest to jeden z istotnych czynników powodzenia, jakim wydawnictwo to stale może się pochlubić.

Radio.

DREWNIANE INSTRUMENTY. Jak brzmią poszczególne instrumenty drewniane: flet, obój, kłarnet i fagot, przekonają się radiosłuchacze w radiowej audycji z płyt dn. 24. III. o godz. 15.15. Będzie to audycja nie tylko instruktywna — wobec tego, że rzadko ma radiosłuchacz sposobność słyszeć dźwięk tych instrumentów poza ogólnym zespołem orkiestrowym — lecz także artystycznie wysoce wartościowa. Będą to bowiem kompozycje wybitnych kompozytorów, specjalnie przeznaczone na wymienione instrumenty; mianowicie kompozycje Mozarta, Kreislera, Mayerbeera, Saint-Saensa i innych.

„NAJAZD REPORTAŻU NA POWIEŚĆ POLSKĄ”. Typ reportaży, który rozwinął się w literaturze naszej i obcej lat ostatnich, zaczął przesiąkać do powieści, jako rodzaju artystycznego. Tego rodzaju pomieszczenie form estetycznych zaczyna się stawać groźne dla powieści. To niebezpieczeństwo rozważy przed mikrofonem W. Rogowicz w dniu 24 marca o godz. 18.30, w szkicu p. t. „Najazd reportaży na powieść polską”.

Programy stacji radiowych.

ŚRODA, DNIA 25-go MARCA 1936 ROKU
Program ogólnopolski. Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 7.20 Dziennik poranny; 7.30 Programy lokalne; 8.00 Audycja dla szkół; godz. 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie; 12.03 Dziennik południowy; 12.15 „Choroby dziecka w wieku przedszkolnym” (pogadanka); — 12.30 Koncert ze Lwowa; 12.35 Chwilka gospodarstwa domowego; 15.15 Wiadomości o gospodarcie polskim; 16.00 Audycja dla dzieci (ze Lwowa); 16.20 Recital śpiewaczy; 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radja; 17.00 „Dyskutujmy”; 17.20 Kwintet na dwoje skrzypiec, altówkę, wiolonczelę i kontrabas (z Poznania); — 17.50 Odczyt z Krakowa; 18.00 „Pół godziny w Hiszpanji” (orkiestra z Krakowa); 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Obrazki z Polski współczesnej; 21.00 XXIX audycja z cyklu „Twórczość Chopina”; 21.40 Kwadrans poetycki; 21.55 Pogadanka aktualna; 22.05 Audycja z okazji narodowego święta Grecji; 22.35 Koncert malej orkiestry P. R.; 23.00 Wiadom. meteorol. dla żeglugi powietrznej.
Kraków (293.5 m.) Godz. 6.50—7.20 Koncert poranny (płyty); 7.30 Muzyka lekka (płyty); 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Pare informacji; — 18.30 Południowy koncert popularny (płyty); 15.20 Przegląd giełdowy z Warszawy; 15.30 Koncert solistów (płyty); 16.30 Skrzynka ogólna; 18.45 Piosenki; 19.00 Poradnik turystyczny; 19.10 Program na dzień następny; 19.20 Koncert reklamowy; 20.00 Koncert z płyt.
Warszawa. (1399.3 m.) Godz. 6.50 Muzyka z płyt; 8.00 Pare informacji; 15.20 Przegląd giełdowy; 15.30 Muzyka (płyty); 18.30 Skrzynka ogólna; — 18.40 Życie art. i kulturalne stolicy; 18.55 „Poznajmy przepisy finansowo-rolne” (pogadanka); 19.05 Koncert reklamowy; 20.00 Koncert.
Lwów (377.4 m.) Godz. 7.55 Pare informacji; 13.30 Koncert płyt zamówionych przez radiosłuchaczy; 15.20 Przegląd giełdowy (z Warszawy); 18.30 „O tak zwanych kradzieżach literackich”; 19.00 „I wilk syty i owca cała”; 19.20 Koncert reklamowy; 20.00 Koncert płyt.
Katowice (395.8 m.) Godz. 7.55 Pare informacji; 13.30 Lekcja języka polskiego; 15.22 Chwilka społeczna; 18.30 „Najmądrzejszy z Jagiellonów” (odczyt); 19.00 „Pod Katowicami mieszka człowiek jaskiniowy” (odczyt); 19.20 Koncert reklamowy; 20.00 „Godzina Zagłębia Dąbrowskiego” (odczyt).

Co słychać w Krakowie.

MARZEC.

24. Wtorek. Gabriela archan. Marka i Tymoteusza męcz., Katarzyna p.
Wschód słońca 5.37, zachód 17.56.
Długość dnia 12 godzin i 19 min.
25. Środa. Zwiastowanie Najśw. Marii P. Kwiryna męcz., Ireneusza bisk. męcz.
Wschód słońca 5.34, zachód 17.57.
Długość dnia 12 godzin i 23 min.

ZJAZD ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO obradował w niedzielę w Krakowie. Omawiano na nim trudną sytuację finansową samorządów, która wywołała ożywioną dyskusję. W wycho-
rach uzupełniających wybrano z wojew. kieleckiego Wacława Długosza i Lucjana Witkowskiego, oraz z wojew. krakowskiego Wincentego Hyle i dr. M. Lacha.

OTRZĘSINY AKADEMICKIE WYSTAWIONE ZOSTAŁY W JUGOSŁAWII, BULGARJI, WĘGRZECH I RUMUNJI. Wido-
wisko akademickie „Otręsiny”, które takimi powodzeniem cieszyło się wśród publiczności krakowskiej, wystawione zo-
stanie w lecie b. r. w Sofii, Bukareszcie, Budapeszcie i Belgradzie. W tej sprawie toczą się układy z rektoratami wyższych uczelni w wymienionych ośrodkach.

OKRADLI SKLEP DOSZCZETNIE. W no-
cy z 21 na 22 b. m. niewykryci narazie spraw-
cy włamali się do sklepu spożywczo-cukierni-
czego Szymona Peffermana, ul. Lea 22 i skra-
dili towary i wyroby tytoniowe, wartości 1.355 złotych.

—OOO—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Wtorek: „Wielki Fryderyk”.
Środa: „Wielki Fryderyk”.
Czwartek: „Wielki Fryderyk”.

REPERTUAR TEATRU „ŚWIT”.

ŚWIT: „Pan Twardowski”.
WANDA: „Kapitan Blood”.
APOLLO: „Burlak z nad Wołgi”.
SZUKA: „Złotowłosy brzdąc”.
UCIECHA: „Kto ostatni całuje”.
PROMIEN: „Amfitrjon” — Willy Fritsch.
STELLA: „Piotruś” (Franciszka Gaal).
ADRIA: „Jego wielka miłość” z Jaraczem.
CAPITOL (Podgórze): „Roześmiane oczy”; — „Reno Satan”.

BAGATELA: „Torreador i kobiety” (Adolf Menjou). Na scenie rewja pt.: „Ras Kuksa w Ne-
gusynie”.

DUM ZOLNIERZA: Od 23 do 28 bm.: „Fraqui-
ta”. W rolach gł.: J. Novotna, H. Bollmann.

—OOO—

**DZIŚ PREMIERA „WIELKIEGO FRYDE-
RYKA”.** Dziś we wtorek odbędzie się premie-
ra „Wielkiego Fryderyka”. Wielolery w po-
stać chyłrego króla święci od paru miesięcy
w tej roli prawdziwe triumfy Ludwik Sol-
ski. Po całej serii przedstawień w Warszawie i
Lwowie, zawiła dziś Fryderyk Solskiego na
krakowską scenę, a żywe zainteresowanie
najszerzych kół publiczności tą niezapomnia-
ną i zawsze nową kreacją znakomitego arty-
sty, jest dowodem więzów przyjaźni i podzi-
wu, jakie łączą Kraków z Ludwikiem Sol-
skim. Obok znakomitego gościa w sztuce
udział biorą pp.: Kłofska (generałowa Sko-
rzewska), Karbowski (von Zieten), Biegn-
ski (biskup Krasicki), Fabisiak (Hertzberg),
W. Nowakowski (Bischofswerder), Macherski
(Lucasini), Burnatowicz (Fryderyk Wil-
helm) i in. — „Wielki Fryderyk” powtórzony
będzie jutro w środę i w czwartek.

**MŁODZIEŻ KU CZCI K. H. ROSTWOROW-
SKIEGO.** Ku uczczeniu 25-lecia twórczości
dramatycznej Karola Huberta Rostworowskie-
go odbyło się w ub. niedzielę, w teatrze Z. M.
P. R. przy ul. Skarbowej, uroczyste przedsta-
wienie dramatu jubilat. p. t. „Antychryst”.
wykonane siłami amatorami. Przed przed-
stawieniem słowo wstępne wygłosił ks. M. J.
Kuznowicz.

JACQUES THIBAUD, najsławniejszy skrzy-
pek-wirtuoz doby współczesnej, który dla swej
fenomenalnej gry zyskał miano wirtuoza-poe-
ty, wystąpi tylko jeden raz, a to w sobotę
28 bm. w Starym Teatrze.

—OOO—

Odczyty.

LUKI W NASZYM USTAWODAWSTWIE.
Staraniem Tow. Prawniczego i Ekonomiczne-
go wygłosił prof. U. J. dr. Leon Wachholz, we
czwartek 26 bm. o godzinie 18.30 w sali Izby

Dziś i codziennie w kinie „ŚWIT” Straszewskiego 18.

Program Nr. 19.

Telef. 182-01

Drugie tygodnie rekordowego powodzenia w kinie „Świt” największego
filmu w historii kinematografii polskiej!

Pan Twardowski

Film ponad wszelkie pochwały. W ro-
lach głównych 20 największych gwiazd
sceny i ekranu! Przedstawienia odby-
wają się: Sobota 7 bm. o godz. 3-ej, 5-ej, 7-ej i 9-ej. Niedziela 8 bm. o godz. 12 ej, 3-ej, 5-ej,
7-ej i 9-ej. W sobotę 7 bm. o godz. 3-ej i w niedzielę 8 bm. o godz. 12-ej przedstawienia po
cenach popularnych. Od poniedziałku dnia 9 bm. zniżki ważne! Dla wycieczek zbiorowych
specjalne zniżki. — Film „Pan Twardowski” nie będzie powtarzany w żadnym innym kinie
gdyż kino „Świt” nabyło prawa wyłączności na Kraków.

O wygląd Krakowa.

Wiele dziś mówi się o zagadnieniach
urbanistycznych Krakowa. I słusznie. Ry-
nek, plac Marjański, czy Szezeński, wyma-
gają corychlej uporządkowania i estetycz-
nej oprawy. Ale jest jeszcze jeden punkt,
jeden węzeł komunikacyjny, którego nale-
żyte ujęcie i rozwiązanie narzuca się swoją
koniecznością. Idzie tu o odcinek ulicy Tad.
Kościuszki koło klasztoru PP. Norbertanek,
między mostem na Rudawie a wylotem drogi
na Kopiec. To przepiękne wzgórze otwiera-
jące willową dzielnicę na Salwatorze —
znajduje się w stanie opłakanym. Przed-
wszystkiem owo barbarzyńskie zaniedbanie
starego drewnianego kościółka św. Broni-
slawy, do którego odnowy nikt się jakoś
mimo nawoływania prasy zabrać nie chce —
wywołuje słusznie niesmak i zgorszenie.
Cały ten stok należałoby corychlej uporząd-
kować. Wszakże to wjazd do miasta i droga
na Kopiec Kościuszki — którą dążą swoi
i obcy turyści. Dwa domki parterowe na
pierwszym planie, z których jeden mieści
szynceł pod wiele obiecującą nazwą: „Bar-

pod motylkiem” — powinny być wykupione
i usunięte — a cały narożnik obsadzony
drzewami i zielonością z odpowiednimi ście-
żynami, ławkami i dostępem wylonilby się
jak przepyszny rezerwat wiążący się nale-
życie z przeciwniegiem klasztorem i całym
otoczeniem. — Sądziimy, że miasto posiada
obecnie w swym urządzie budowlanym siły,
które ten plan potrafią należycie opaco-
wać. Niemniej jest rzeczą pierwszej wagi
rozszerzenie tego odcinka ulicy — która
zwiększa w lecie przy stałym ruchu tram-
wajowym a wzmożonym pojazdów konnych
i automobilowych — swą ciasnotą zagraża
bezpieczeństwu przechodniów i powoduje
dość liczne wypadki.

Wkońcu należałoby też pomyśleć o re-
stytuowaniu ławek wzdłuż samej drogi na
Kopiec (Aleji Waszyngtona), które istnieją-
ce kiedyś towarzystwo upiększenia m. Kra-
kowa zainicjowało dla wygody publiczności,
a które niestety (podobnie jak w drugiej
części Aleji 3-go Maja) złośliwy wandalizm
ludzki wytrzebił gruntownie.

Przemysłowo - Handlowej, ul. Długa 1. od-
czyt na temat: „Luki w naszym ustawodaw-
stwie”.

POLSKA I OPACTWO ŚW. IDZIEGO
W XI. i XII. W. — taki tytuł nosi odczyt ks.
Prof. Dra P. Davida, który wygłoszony zo-
stanie we środę 25 bm. o godz. 19 w Stow. Przy-
jaciół Francji (Piłarska 7). Wstęp wolny.

—OOO—

Nowe linje autobusowe w okręgu krakowskim.

Zapowiedziana przez nas przed kilku
dniami konferencja w sprawie urządzenia
w Krakowie wystawy uzdrowiskowo-tury-
stycznej, odbyła się w Izbie przem.-handlo-
wej. Nad kwestją tą dyskutowały połączone
komisje ruchu turystycznego i komunika-
cji, pod przewodnictwem inż. Romockiego.
Wystawę postanowiono urządzić po
„Dniach Krakowa”, w gmachu Akademii
Górnictwa. Na tem samym posiedzeniu wi-
cedyrektor dr. Załuski przedstawił sprawę
organizacji komunikacji autobusowej. Izba
przeprowadziła ankietę w tej sprawie, w wy-
niku której stwierdzono, że sieć linii auto-
busowych w naszym okręgu jest niedosta-
tecznie wykorzystana i istnieją duże możli-
wości w tym kierunku. Dalej domagano się
uruchomienia na cały rok linii Zawoja—
Kraków, powiększenia taboru autobusowe-
go na linii Kraków—Bielsko, uruchomienia
linii Katowice—Kraków po otwarciu nowej
drogi i t. p. W odpowiedziach na ankietę
podkreślono, że czynnikiem hamującym
dostateczną rozbudowę sieci autobusowych
jest przymus koncesyjny i obowiązek łącze-
nia się w spółki, zbyt krótki okres czasu na
jaki wydaje się koncesje, stan dróg, obecny
stan motoryzacji, wysokie cla na zagranic-
zne wozy i cały szereg utrudnień, jakie czy-
ni się przy udzielaniu koncesji.

**132 tysiące obiadów dla bezrobotnych
wydał Arcybiskup! Komitet Ratunkowy.**

Na rzecz Arcybiskupiego Komitetu Ratunko-
wego wpłynęły w dalszym ciągu w marcu b. r.
następujące ofiary: M. M. 2 zł; prof. dr. M. Rut-

kowski 10 zł; A. Łojasiewicz 5 zł; M. Kulikowski
z Zabierzowa 5 zł; M. Jazińska 5 zł; K. Witkowski
5 zł; K. Hut 3 zł; J. W. 3 zł; M. Migro 3 zł;
N. N. 50 zł; Z. Jarczyk z Gilowic 5 zł; Komunalna
Kasa Oszczędności Pow. Krakowskiego 200 zł; —
E. Jelonek 5 zł; Ks. J. Łaski z Włowa 5 zł;
G. Jędrzejewiczowa ze Staromieścia 10 zł; St. Po-
laczek z Krzeszowic 5 zł; St. Jawornicki 20 zł;
Ks. St. Mazanek 100 zł; F. Matyja z Dąbrówki pod
Warszawą 150 zł; Ks. J. Nodzyński 5 zł; Urząd
Parafjalny św. Salwatora 86.46 zł; Ks. W. Machela
5 zł; Z. Żaranka 2 zł; L. Semonowicz z Łętowic
5 zł; O. Axman 2 zł; OO. Karmelici Bosi Zarząd
Prowincji Polskiej 20 zł; H. Wadowska 3 zł; Inż.
W. Włodarczyk z Wieliczki 25 zł; dr. L. i M.
Schneiderowie 100 zł; W. Mixtacka z Zakopanego
3 zł; — Nadto ofiarowali: J. Kostecki 55 kg sie-
kanki i 55 fasoli; Frączek z Podgórze 10 kg kiełba-
sy, oraz 5 kg słoniny, które przekazano kuchniom
Komitetu.

Do dnia 10 bm. wydano bezpłatnie 132.064 obia-
dów ubogim i niemogącym zapracować osobom tak
fizycznie, jak i umysłowo pracującym.

Arcybiskupi Komitet Ratunkowy prosi o dalsze
ofiary, ma bowiem zamiar wydawać dziennie prze-
szło 1200 obiadów bezpłatnie aż do 15 kwietnia br.
włącznie, na co jednak brak dostatecznych fundu-
szów. — Ofiary składać można w Administracjach
dzienników miejscowych, w biurze Arcybiskupiego
Komitetu Ratunkowego ul. Straszewskiego 18.
parter, od godz. 11—13-tej, w Związku Archi-
dieceji „Caritas” ul. św. Jana 7, lub wreszcie na
konto P. K. O. 405.825.

KLUB MŁODZIEŻY POLSKIEJ Z ZAGRANICY.

W dniach ostatnich zawiązał się w Kra-
kowie Klub młodzieży polskiej z zagranicy.
Klub mieści się w Domu Śląskim. Ma on za
zadanie skupienie młodzieży polskiej, przy-
byłej na studia do Krakowa z zagranicy, celem
wzajemnego zbliżenia i omawiania
pracy polskiej na różnych terenach na ob-
czyźnie. Na czele Klubu stanął, jako prezes
ks. Władysław Siedź, profesor Małego Se-
minarium Biskupiego (Nazareth Hall) w St.
Paul Minn. (USA). Ks. prof. Siedź jest Po-
lakiem, urodzonym na ziemi Washingtona,
przybyłym do Polski, na specjalne studia
z zakresu historii. W nowozałożonym Klubie
znaleźli się rodacy nasi ze Stanów Zjed-
noczonych, Czechosłowacji, Austrii, Niem-
iec, a dwu aż z Mandżukii. (KAP).

NEKROLOGJA.

Ś. P. ZYGMUNT KUŁAKOWSKI. W so-
botę zmarł w Iwoniu, w wieku lat 54, po-
pularny artysta sceny krakowskiej, ś. p.
Zygmunt Kułakowski. — Karjerę sceniczną
rozpoczął on w Łodzi. Na scenie krakow-
skiej występował Zmarły 13 lat. Pogrzeb
ś. p. Kułakowskiego odbędzie się w środę
o godz. 3.30 na cmentarzu rakowickim.

Z Sali Saskiej.

WIECZÓR TAŃCA M. MIKUSZEWSKIEJ.
Sobotni wieczór tańca pani Marji Miku-
szewskiej w Sali Saskiej zwrócił uwagę
przedewszystkiem nową i oryginalną inter-

pretacją utworów Prokofieffa, Albeniza,
Chopina, Noskowskiego i Debussy'ego. —
W interpretacjach tych pani Mikuszevska
wykazała głębokie zrozumienie melodii
i tempa dzieł muzycznych i pomysłowość
w przełomaczeniu ich na ruch i plastykę:
dlatego poszczególne partje wypadły bez
zarzutu — razil tylko niekiedy brak arty-
stycznego ich powiązania. Do najlepszych
ilustracji muzycznych p. Mikuszevskiej na-
leży zaliczyć „Preludjumi b-mol” i „Mazu-
rek” Chopina, „Krakowiak” Noskowskiego,
„Gavotte” Prokofieffa i „Tango” Albeniza.
Nie wymagały one w tym stopniu lekkości
i smukłości tancerki, co np. „Wale” Kreis-
lera. Oryginalny w ruchu i kostiumie (któ-
ry projektował p. Cz. Rzepiński) — był
„Marsz” Prokofieffa. A. W.

Sport

Projekty olimpijskie Polski.

Polski Komitet Olimpijski przeprowadził
selekcję sportów, które mają największe szan-
se do udziału w igrzyskach olimpijskich w Ber-
linie. Ustalono, że **napewno udział w igrzy-
skach wezmą lekkoatleci, wioślarze, bokserzy,
szermierze, jeźdźcy i strzelcy.** Do tej grupy
dochodzi jeszcze **piłka nożna**, co do której je-
dnak decyzja zapadnie później. W drugiej gru-
pie znaleźli się **kolarze szosowi i koszykarze**,
którzy pojadą na igrzyska, zależnie od wyni-
ków, jakie osiągną do połowy bież. sezonu
sportowego. Wreszcie od kwestji funduszu u-
zależniony jest wyjazd trzeciej grupy, do któ-
rej zaliczono **gimnastyków, pływaków, zapaś-
ników, żeglarzy, kajakarzy i zespoły szczy-
piórniaków.**

**Holandja odwołuje mecz z piłkarzami
Urugwaju.**

Wobec niesportowego zachowania się
piłkarzy urugwajskich na ostatnim meczu
w Paryżu, zespół holenderski De Zwaluwen
(„jaskółki”) anulował zakontraktowane dwa
spotkania z Urugwajczykami, jakie miały
odbyć się w Holandji 8 i 9 kwietnia b. r.

Ks. Biskup śląski

o zadaniach katolickiego ruchu młodzieżowego w Polsce.

W tych dniach katolicka młodzież ślą-
ska, zorganizowana w K. S. M. zebrała swe
go dotychczasowego sekretarza gen., ks.
prob. Matuszaka a witała nowego w osobie
ks. dr. Krzysłę. W uroczystości tej wziął
udział JE. Ks. Biskup Adamski, który wy-
głosił przemówienie o zadaniach i pracach
katolickiego ruchu młodzieżowego w Pol-
sce. Dostojny Mówca stwierdził na wstępie
że głównym zadaniem kat. ruchu młodzie-
żowego jest wychowanie pełnego i konse-
kwentnego katolika, który twórcze siły,
płynące z katolickiego światopoglądu prze-
nosi również na pracę dla państwa. Scharak-
teryzowawszy zasady i metody ruchów
młodzieżowych w Rosji, Niemczech i we
Włoszech, Ks. Biskup omówił prądy, jakie
zaznaczają się w wychowaniu młodzieży
w Polsce, i ujął istotę ruchu katolickiego,
wysuwającego się w pracy wśród młodzie-
ży na pierwszy plan i stanowiącego najsil-
niejszą grupę ideową.

Choć głównym zadaniem ruchu katolic-
kiego jest wychowanie religijne, to jednak
na innych polach drugorzędnych ruch ten
wydaje rezultaty nie gorsze od wyników
pracy innych organizacji a nawet niejedno
krotnie lepsze. Ks. Biskup Adamski z całym
naciskiem podkreślił fundament, na jakim
zbiorowa praca organizacyjna młodzieży
katolickiej się kształtuje. Jest nim pieleg-
nowanie w duszy katolika świeckiego nad-
przyrodzonego życia Łaski. Cały wysiłek
skierowany jest ku celowi nadziemskiemu,
choć spełnia się na ziemi. W myślach prze-
wodnich realizowany przez młodzież kato-
licką, tkwi twórcza, budująca siła. Tę siłę
twórczą katolicka młodzież polska zaprze-
ga i kieruje do pracy dla państwa. Młodzież
katolicka spełnia najlepszą pracę państwo-
wo-twórczą, krocząc drogą realizacji katolic-
kich zasad. Cechą charakterystyczną na-
szych katolickich organizacji młodzieży
jest to, że strumienie ze źródeł funduszy
publicznych przez nie nie przepływają, a
praca ich jest mimo to żywa, i pełną i o bar-
dzo wyraźnym państwowotwórczym rysie.

Organizacja młodzieży katolickiej ko-
rzysta w pierwszym rzędzie z oparcia i po-
moocy moralnej, jakich jej udzielają przedsta-
wiele Kościoła, ale ta współpraca nie jest
dla niej ani barłą ani przeszkodą, ale chlubą.
Młodzież katolicka, mając jasno skrysta-
lizowany światopogląd, dany jej przez Ko-
ściół, nie szuka dopiero dróg, by swe siły
i zapał młodzieńczy w odpowiedni sposób
wyładować, dlatego też nie marnuje niepo-
trzebnie tyle sił, jak inne organizacje mło-
dzieżowe. (KAP).

Od piątku 20 bm. w teatrze świetnym „APOLLO“

Rewelacja!

Cud kinematografii!

Najdoskonalszy twór naszej epoki!

Burlak z nad Wołgi

Prześliczny romanse serca, który
porwał miliony! Blaski i nędze
Rosji! W sztabie generalnym
w Petersburgu! Zakulisowe życie arystokracji, wielkich książąt i carów rosyjskich! Rozmach!
Napiecie! Ołbrzymia milionowa wystawa! Wspaniałe rosyjskie chóry! Czarowne śpiewy i mu-
zyka! W rolach głównych bohater „BURZY NAD AZJĄ” INKISZYNOW oraz PIERRE
BLANCHAR, CHARLES VANEL, WIERA KORENA. Reż. WYDZIMIER STRY-
ZEWSKI. „Burlak z nad Wołgi” — to dzieło, które zachwycało cały świat!

Zydzi protestują...

Zakończony powodzeniem, osiągnięciem w historycznej sprawie rozpraw sejmowych nad projektem ustawy o uboju rytualnym, podejmującą dalszą akcję, przeciwko zarówno uchwałom poprawkom, jak i całej w ogóle ustawie o uboju rytualnym. Akcja ta koncentruje się w związku rabinów i w Komitecie obrony uboju rytualnego. Jak ogłasza prasa żydowska, na zebraniu rabinów w dniu 19 bm. „...oświadczone uroczyste, że również poprawki rządu, ograniczające ubój rytualny, przyczyniają się do podkopania podstawowej instytucji religijnej (?), jaką jest ubój rytualny, a zatem są dla żydów nie do przyjęcia (!)”. Ten sam związek rabinów ogłosił oświadczenie, że pozostawienie związkowi samorządowemu prawa wydawania zakazu uboju rytualnego w miejscowościach, gdzie żydzy stanowią mniej niż 3 proc. ogółu ludności, „stanowi niezwykły zmach (!) na religię żydowską”. Rabin apeluje do Senatu, by całkowicie odrzucił wspomniany projekt ustawy. Wreszcie żydowski komitet obrony uboju rytualnego postanowił na znak protestu spowodować uchwalenia przez Sejm ustawy, proklamować 6 bezmiesięcznych tygodni. Okres ten ma zacząć się zaraz po świętach Pesach i trwać aż do świąt Szewuoth, t. zn. od 15 kwietnia do 26 maja.

Wspomniana akcja protestacyjna żydów jest demonstracją, obliczoną już tylko na zachowanie pozorów niezadowolnienia. W gruncie rzeczy bowiem żydzi zdają sobie sprawę z odniesionego sukcesu. Upoważnienie samorządów w miejscowościach liczących mniej niż 3 proc. ludności żydowskiej do znoszenia uboju rytualnego, w praktyce nie przedstawia

się dla żydów zbyt groźnie, gdyż takich miejscowości jest w Polsce naogół nie wiele. Przeważnie odnosi się to może tylko do województw zachodnich.

ZNIESIENIE UBOJU RYTUALNEGO W PSZCZYŃCIE.

W piątek wieczorem odbyło się w Pszczynie posiedzenie rady miejskiej, którego najważniejszym punktem obrad była sprawa zniesienia uboju rytualnego w Rzeźni Miejskiej, czego domagał się Zespół Towarzystw Polskich w Pszczynie. Wszyscy radni bez wyjątku solidaryzowali się z wnioskiem i jednomyślnie uchwalili zniesić ubój rytualny na terenie Rzeźni Miejskiej.

KINOTEATR DŹWIĘKOWY

Wyświetla dziś! — Jedną z największych atrakcji filmowych na obu polkulach świata. — Film cud — Film fantazja — Film rewelacja

KAPITAN BLOOD

Arcyfilm niebywałych przygód, wg głośnej powieści Rafaela Sabatiniego. Część I. Odyseja Skazanka w roli głównej, aktorska rewelacja Errola Flynna oraz zjawisko piękności. Olivia de Havilland. Reż. Michael Curtiz — Ilustracja muzyczna: Prof. Fryk Wolfgang Korngold wykonawca ilustr. muzycznej „Son nocy letniej”. Fascynująca treść — oszałamiające tempo — Masowe sceny walk piratów sceny wymyślnych tortur, wielki bunt niewolników. Miliony czytały tę powieść miliony zachwyci ten film. Początek seansów w d. powsz. o g. 5, 7, 15 i 9, 30. W niedz. i św. o 3 pop. Progr. nr. 23. W sobotę dnia 21 bm. o godz. 3 pop

W
A
N
D
A
Sw. Gertrudy 5

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak:

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do konnej jazdy poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorzędny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WĄSIK dawniej W. KAPERA

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

Ilość bankructw wzrosła.

W styczniu br. ogłoszono na terenie Polski ogółem 17 upadłości wobec 9 w grudniu i 9 w styczniu 1935 r. Z powyższej cyfry przypada na upadłości przedsiębiorstw jednoosobowych 5 wobec 4 w grudniu i 4 w styczniu ub. roku, na spółdzielnie 1 (1 i 3), spółki firmowe i komandytowe 2 (1 i 1), spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 7 (3 i 1), spółki akcyjne 2, podczas gdy ani w styczniu ani w grudniu 1935 r. żadnej upadłości w spółkach akcyjnych nie ogłoszono.

Jeśli chodzi o rodzaj przedsiębiorstw, to ogłoszono w styczniu br. 7 upadłości w przemyśle wobec 3 w grudniu i 4 w styczniu 1935 roku, oraz 10 w handlu wobec 6 względnie 5, z czego w handlu towarowym 7 (2 i 3), pieniężnym żadnej wobec 1 i 2, w innym 3 (3 i 0).

Pociągi popularne LPT. w r. 1935.

Liga Pop. Tur. obsłużyła w roku ubiegłym od dnia 1 czerwca, tj. od dnia rozpoczęcia swych agend, 355.909 osób. Najwięcej kontyngentu turystów dostarczyła Delegatura warszawska Ligi, a to w ilości 117.372. Drugą z kolei była Delegatura katowicka, bo 84.877 osób, dalej krakowska 60.820 i radomska 27.899 osób.

Statystyka powyższa w porównaniu z latami ubiegłymi wskazuje na olbrzymi wzrost masowego ruchu popularnego, który — niezależnie od czasowych przyczyn — jak zjazd na sypanie kopea im. Marszałka Piłsudskiego w Krakowie — wzrasta w Polsce stale, ogarniając coraz szersze warstwy społeczeństwa i docierając nawet do kresowych wsi.

NAWOŁUJĄ DO UPRAWY PROSA.

(—) W walce o gospodarczą samowystarczalność, propaganda hitlerowska znalazła nowe hasło: **Prez z ryżem, jedźcie kasze**. Szczególnie energicznie nawołuje się teraz zwłaszcza do uprawy prosa, z którego robi się kasza tzw. jagłana. Wyszła ona w Niemczech niemal zupełnie z obiegu chociaż jest pożywna, a uprawa prosa bardzo prosta i łatwa należy zarazem do „najpewniejszych”, gdyż przy znacznej wydajności nie podlega kłopotliwym atmosferycznym i szkodziłom. Na tę sprawę warto także u nas zwrócić uwagę.

Praktyki wakacyjne studentów.

Min. oświaty wydał ostatnio odpowiednie zarządzenia do szkół akademickich i wyższych w związku z praktykami wakacyjnymi dla studentów. Przydziału praktyk krajowych poszczególnym studentom dokonają dziekani wydziałów, względnie rektorzy lub dyrektory w szkołach jednowydziałowych.

Studenti ubiegający się o praktyki wakacyjne krajowe, powinni składać podania do dnia 25 kwietnia br.

Termin składania podań o praktyki wakacyjne zagraniczne, uzyskane przez M. S. Z. upływa dnia 31 bm. Tryb przyznawania tych praktyk, wymaga obok władz szkolnych współudziału kuratorium Polskiego Akademickiego Zw. Zbliżenia Międzynarodowego „Liga”.

Podania o praktyki wakacyjne zarówno krajowe, jak i zagraniczne, należy składać na ręce władz szkoły.

Skutki prawne konwersji pożyczek państwowych.

Ukazało się rozporządzenie o skutkach prawnych konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych. Rozporządzenie to postanawia m. in. że w wypadkach, gdy z mocy przepisu ustawowego lub wyroku sądownego lub wyroku sądowego przedmiotowego przedmiotem świadczenia są obligacje obecnie konwertowanych pożyczek, w miejsce tych obligacji wstępują z mocy prawa obligacje pożyczki konsolidacyjnej w stosunku 100 za 100 wartości imiennej. Obligacje pożyczek objętych konwersją, oddane w zastaw, winny być na żądanie właściciela tych obligacji złożone do konwersji przez zastawnika. Instytucje kredytowe, udzielające pożyczek na zastaw papierów wartościowych, obowiązane są na żądanie dłużnika przejąć tytułem spłaty swych wierzytelności obligacje pożyczek, podlegających konwersji.

Cechy rzeźnicze z całej Polski

zgłaszają gotowość budowy rzeźni w Gdyni.

Rada miejska w Gdyni powzięła w ub. miesiąc uchwałę w sprawie budowy rzeźni miejskiej i zawarcia umowy o spółkę ze Związkiem Eksporterów Bekonów i Artykułów Zwierzęcych.

Obecnie wpłynęła do rady miejskiej oferta cechu rzeźniczo-wędliniarskiego w Gdyni, występującego w imieniu zrzeszonych cechów rzeźniczych całej Polski, deklarująca kwotę 600 tys. zł., jako udział cechu spółki, względnie w formie darowizny na rzecz m. Gdyni sumę 300.000 zł., która to darowizna umożliwiłaby miastu samodzielne przystąpienie do budowy rzeźni. Z uwagi na konieczność definitywnego podpisania umowy na budowę rzeźni, zaznaczony został oferentom termin do 1 kwietnia br., do którego cech rzeźniczo-wędliniarski ma złożyć odpowiednie dokumenty,

świadczące o poczynieniu przez niego konkretnych kroków, stosownie do wspomnianej deklaracji.

Przyznawanie świadczeń sanatoryjnych w Ubezpieczalniach Społecznych.

Ostatnie zarządzenia w zakresie leczenia sanatoryjnego ubezpieczeń społecznych skoordynowały i ujednolaciły przyznawanie świadczeń sanatoryjnych z różnych funduszy ubezpieczeniowych. Udzielanie leczenia w sanatoriach przeciwgruźliczych należeć będzie wyłącznie do ubezpieczalni społecznych (dotychczas poza ubezpieczalniami sanatoryjnym leczeniem przeciwgruźliczym dysponował wydział świadczeń emerytalnych pracowników umysłowych i wydział świadczeń emerytal-

Telegramy.

Nowa „konferencja trzech” w Rzymie.

Rzym 23 marca (PAT). Mussolini podejmował wczoraj wieczorem w Pałacu Weneckim obiadem delegację węgierską i austriacką. Podczas obiadu Mussolini wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział: Od czasu podpisania układów rzymskich, minęły dwa lata. W obecnej atmosferze europejskiej jest to przeciąg czasu wystarczający do stwierdzenia w świetle faktów istotnych wartości linii politycznej. Podczas rozmów w ciągu ostatnich dni mogliśmy stwierdzić zadawalające rezultaty, osiągnięte w dziedzinie politycznej, gospodarczej i kulturalnej, dzięki wytycznym protokołów rzymskich. Mussolini oświadczył, iż zamiarem trzech państw jest wzmocnienie w sposób stały podstaw układu w celu stworzenia bardziej ściślejszych i trwałych węzłów, łączących Włochy, Węgry i Austrię. Rycerski i konkretny dowód przyjaźni — powiedział Mussolini — jak Austria i Węgry dały Włochom w okolicznościach szczególnie trudnych, nie będzie zapomniany ani przez rząd, ani przez naród włoski i musi wywrzeć wpływ na przyszły rozwój stosunków, opartych na względach geograficznych i gospodarczych oraz wzmocniony przez szczera i serdeczną wspólnotę poglądów i uczuć.

Premier Goembes, odpowiadając m. in. powiedział: Kiedy z kanclerzem Dollfusem przybyliśmy do Rzymu, by stwierdzić konieczność współpracy trzech państw, kierowaliśmy się względami politycznymi, ekonomicznymi i kulturalnymi. Podpisując protokoły rzymskie, nie mieliśmy na widoku tylko własnych interesów, lecz pragnęliśmy służyć sprawie pokoju. Starając się obecnie ustalić w planie organicznym potrzeby, interesy i aspiracje naszych krajów, jesteśmy przekonani, iż służyć istotnym celom nowej epoki historycznej. Stosunki pomiędzy trzema krajami są oparte na oczywistych względach geograficznych, go-

dla lukratywne zyski, budził wśród polskich sfer gospodarczych uzasadnione skargi. Centrala nakładała na kupców importu specjalne opłaty a przy podziale kontyngentów przywozowych stwarzała specjalne przywileje, jak np. na rzecz kupca palestyńskiego J. Fettera. „Króla” kawy, herbaty, pomarańcz, cytryn i innych artykułów kolonialnych.

Ministerstwo przemysłu, pod wpływem opinii wysuwanych przez zainteresowane sfery handlowe i przemysłowe wkroczyło w działalność centrali kawy i postanowiło położyć kres jej polityce, sprzecznej z interesami handlu polskiego. Centrala importu kawy, czując się zagrożoną w swych pozycjach, zdobyła się na krok niezwykły. Jak podaje prasa warszawska, dyrekcja centrali wystosowała list do senatu Wolnego Miasta Gdańska w którym proponuje swą interwencję na rzecz powiększenia udziałów kupiectwa gdańskiego w kontyngentach przywozowych na kawę herbatę i kakao, wzamian za poparcie jej przez kupców gdańskich. Te obietnice koncesyj dla Gdańska są tem znamiennejsze, że już dziś kupiectwo gdańskie uzyskuje około 16 proc. polskich kontyngentów przywozowych. — W każdym razie niekierowanie się do koncesyj wzamian za interwencję u rządu polskiego sfer gdańskich — posiada specjalną wymowę i winno skłonić władze do energicznego wkroczenia w działalność tej centrali.

nych robotników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych). Udzielanie leczenia w sanatoriach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Krynicy, Iwoniczu, Truskawcu, Busku oraz w uzdrowisku w Inowrocławiu Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, należeć będzie wyłącznie do wydziału świadczeń emerytalnych pracowników umysłowych Z. U. S., względnie jego oddziałów.

Wydział ten oraz ubezpieczalnie społeczne zgłaszać będą do siebie nawzajem, w miarę potrzeby, wnioski o przyznanie leczenia sanatoryjnego poszczególnym pracownikom umysłowym, o ile w ramach posiadanego przez siebie kontyngentu nie będą mogli udzielić potrzebnego leczenia.

spodarczych oraz wspólności poglądów i uczuć, ale posiadają również tradycje historyczne.

* * *

Rzym 23. marca (PAT). Dziś na Kapitolu pod przewodnictwem Mussoliniego rozpoczęła się obrada zgromadzenia narodowego przedstawicieli 22 korporacji. W obradach weźmie udział 823 delegatów.

Układ włosko-albański podpisany.

Rzym (PAT). Z okazji podpisania w Tiranie nowych umów gospodarczych włosko-albańskich, premier albański Mehdi Frasheri i Mussolini wymienili między sobą depeche, zapewniające o wzajemnej przyjaźni włosko-albańskiej.

Misjonarze w ręku komunistów chińskich.

Londyn, 23 marca. (PAT). Wedle doniesień angielskich, w ręce chińskich wojsk komunistycznych dostało się wielu angielskich i amerykańskich misjonarzy, którzy są odcieczni od całego świata. Zamierzono jest wysłać samolotów celem udzielenia pomocy uwięzionym misjonarzom.

— 000 —

Venizelos spocznie na Krecie.

Ateń. (PAT). Zwłoki E. Venizelosa przybędą do Aten we czwartek na pokładzie kontrtorpedowca greckiego, który przywiezie je z Brindisi i zostaną wystawione w katedrze do soboty. Potem odbędzie się eksportacja na wyspę Kretę, gdzie nastąpi pogrzeb.

— 000 —

Kiedy nastąpi odpowiedź Niemiec?

Londyn, 23. 3. (PAT.). Korespondent Reutera w Berlinie donosi, iż odpowiedź Ribbentropa pozostanie do tego czasu w Berlinie. Nie będzie prawdopodobnie.

Na froncie lokarniejskim.

Londyn, 23 marca. (PAT.) Agencja Reutera donosi z Berlina, że ambasador W. Brytanii przy rządzie Rzeszy odwiedził dziś ministra von Neutha, usiłując go nakłonić, aby Niemcy przyjęły propozycje londyńskie.

Począyna działać „procedura”.

Londyn, 23. 3. (PAT.) Korespondent dyplomatyczny agencji Reutera donosi, że nie należy się dziś spodziewać żadnego realnego postępu w sprawie zagadnienia lokarniejskiego, przedewszystkiem spowodu odłożenia odpowiedzi Hitlera, powtóre spowodu braku zgody Mussoliniego na propozycje sformułowane w Białej Księdze. W tych warunkach posiedzenie Rady Ligi mogłoby być odłożone do jutra. Związek z odpowiedzią Hitlera uważają powszechnie jako oznakę korzystną, przypuszczając, że propozycje mocarstw nie zostaną przez Niemcy odrzucone w sposób brutalny. Z drugiej strony sądzą, że Mussolini usiłuje z zagadnienia lokarniejskiego uczynić obiekt rokowani w sprawie sankcji. Delegację niemiecką na czas nieobecności Ribbentropa, którego termin powrotu do Londynu nie jest jeszcze ustalony, reprezentuje wobec Rady Ligi Dieckhoff.

W Anglii za i przeciw.

Londyn, (PAT.) Debata nad polityką zagraniczną, jaka miała się odbyć w Izbie Gmin we wtorek, będzie zapewne odłożona. Spodziewane jest, że dziś premier Baldwin zaproponuje opóźnienie tej debaty, ponieważ odpowiedź Niemiec jeszcze nie nadeszła, i położenie przeto nie dojrzało do obrad.

Wczoraj w katedrze anglikańskiej w Liverpool pastor, wygłaszający kazanie, oświadczył, że wydarzenia ubiegłego tygodnia z punktu widzenia „prawdy i pokoju” wywołują uczucia „wstydu i oburzenia”. Wznowienie okupacji Nadrenji kaznodzieja nazwał „monstrualnym i niesprawiedliwym”. Wreszcie co jest najbardziej charakterystyczne, odmówił odprawienia modlitwy na rzecz ministrów rządu brytyjskiego, którzy łączą się w braterskim uścisku z krajem, który napadł na „bezbronnych Abisynczyków”. Motyw ten znajduje szeroki od-

źwięk w angielskiej opinii publicznej.

Stary weteran Labour Party Lansbury, przemawiając wczoraj w Sheffield, oświadczył: „Wyobraźcie sobie, że Włochy, które pogwałciły pakt Ligi Narodów i są napastnikiem, będą proszone o wysłanie wojsk do Nadrenji. O ile Anglii będą tolerowali coś podobnego, będzie to oznaczało, że wogóle tolerują wszystko.”

HERRIOT W OBRONIE PAKTU Z SOWIETAMI.

Paryż, (PAT.) Havas donosi z Lyonu: Min. Herriot wygłosił przemówienie na zebraniu komitetu partii radykalno-socjalnej, w którym zdał sprawę ze swej działalności parlamentarnej oraz zreferował aktualne zagadnienia polityki zagranicznej. Mówca wskazał na pogwałcenie traktatów przez Niemcy, poczem polemizował z tezą niemiecką, głoszącą, że pakt francusko-sowiecki jest niezgodny z traktatem lokarniejskim. Komitet jednogłośnie zaaprobował oświadczenie, wyrażające zaufanie Herriotowi i rządowi.

Stanowisko państw neutralnych.

Londyn, 23. 3. (PAT.) Agencja Reutera donosi: Koła zbliżone do Ligi Narodów znajdują się pod wielkim wrażeniem, stanowiska zajętego przez kraje neutralne, które nie godzą się z tem, aby miały być wskutek decyzji Rady zmuszone do jakiegokolwiek doniosłej akcji w związku z konfliktem lokarniejskim. Kraje te zgadzają się potępić pogwałcenia traktatów oraz wystosować wezwanie do członków Rady Ligi, aby ci honorowali własne podpisy. Natomiast nie chcą się angażować w nic ponadto i sądzą, że Liga Narodów nie powinna mieć bezpośredniego związku z ewentualnymi rokowaniami z Niemcami. Przypuszczają, że kraje neutralne wysła do Paul-Boncoursa delegację, celem zapoznania go z powyższymi względami w imieniu krajów skandynawskich, Finlandji, Szwajcarii, Hiszpanji i Holandji. — Delegacja ta ma ponadto domagać się odroczenia sesji Rady Ligi natychmiast po głosowaniu, które ma uchwalić i potwierdzić przestrzeganie traktatów.

Francja mogła zająć Nadrenję.

Paryż (PAT). „Matin” przytacza zasadnicze ustępy przemówienia min. Flandin’a, wygłoszonego wczoraj przez radio dla Ameryki. Mówiąc o uchwałach londyńskich, Flandin oświadczył: Jeśli Niemcy wyrażą zgodę, zostaną wszczęte rokowania, które będą mogły doprowadzić do ustalenia nowego stanu rzeczy w strefie zdemilitaryzowanej oraz do całkowitego i ścisłego załatwienia sprawy nieagresji i wzajemnej pomocy między mocarstwami zachodnimi. W toku rokowań propozycje kancl. Hitlera będą traktowane z całą uwagą, na jaką zasługują, lecz mocarstwa lokarniejskie porozumiały się, że zagadnienie pokoju europejskiego

NIE OGRANICZA SIE DO MOCARSTW ZACHODNICH.

Oto dlaczego proponują one, aby Liga Narodów zwołała konferencję europejską, która by opracowała program bardziej szeroki i miała nadzieję, że w tej sprawie natrafia na współpracę i dobrą wolę pokojową ze stro-

ny Niemiec. Francja i Belgja, które były bezpośrednio zagrożone, działały z umiarkowaniem, zasługując na podkreślenie. Francja mogła była ogłosić mobilizację, celem powzięcia zarządzeń przymusowych i ponownej okupacji Nadrenji za pomocą siły zbrojnej. Francja uznała za swój obowiązek powstrzymania się od tego rodzaju zarządzeń, wolała zademonstrować swą wiarę w prawo międzynarodowe i sprawiedliwość Ligi Narodów. Byłby błędem sąd, że Francja jest mniej zdecydowana, jeśli chodzi o wolę zapobieżenia powtórzeniu tego rodzaju złamania traktatów i wytworzenia analogicznego zagrożenia wojennego. Francja zachowała spokój, ponieważ była przekonana o swej sile i swem prawie. Francja nie zagraża żadnemu narodowi, pragnąc pokoju dla wszystkich. Pokój ten może być zbudowany jedynie na zasadach sprawiedliwości. Działając po tej myśli, pewien jestem przychylnego stosunku ze strony całego narodu amerykańskiego.

Austriacy członkami parlamentu Rzeszy

Wiedeń, 26 bm. (PA). Informacje berlińskie, wedle których szereg narodowych socjalistów austriackich, przebywających na emigracji w Niemczech, wniesiono na listę oficjalnych kandydatów do Reichstagu, wywołują wielkie zainteresowanie w wiedeńskich kołach politycznych. Z prawnego punktu widzenia ewentualny wybór tych emigrantów do Reichstagu nie daje powodu do interwencji

ze strony Austrii, tembardziej, że przypuszczalnie są oni pozbawieni obywatelstwa austriackiego, lecz z politycznego punktu widzenia wybór taki, który miałby niewątpliwie odźwięk wśród sprzyjających narodowym socjalistom kół na terenie Austrii, wywołuje w wiedeńskich kołach politycznych pewne niepokojenie.

Spodziewany deszcz.

Warszawa, 23 marca. Przewidywany przebieg pogody do południa dnia 24 bm.: Początkowo chmurno z przejaśnieniami, potem wzrósł zachmurzenie aż do deszczów, począwszy od zachodu i południa kraju. — Ciepło. Umiarkowane wiatry południowe południowo-wschodnie.

Warszawa, 23. 3. (Telef.). Wedle wiadomości otrzymanych ze sfer eksporterów angielskich, czynniki oficjalne angielskie zezwoliły na zwiększenie importu bekonów do Anglii o 10.000 cetnarów więcej, aniżeli wynosi polski kontyngent wywozowy.

Dzidziga ponownie zbombardowana.

(Telegram Pol. Agencji Telegraf.)

Londyn, 23 marca. Agencja Reutera donosi z Addis-Abeby, że Dzidziga została dziś znowu ponownie zbombardowana. Wedle poprzednich doniesień rzucono na to miasto tysiące bomb.

Także Erga Alem.

Londyn, 23 marca (PAT.). Wczoraj po południu, jak donosi Reuter z Addis Abeby, samoloty włoskie rzuciły ponownie liczne bomby gazowe na miasto Erga Alem, stolicę prowincji Sidamo.

Nie oszczędzono również szpitali.

Londyn (PAT.). Agencja Reutera donosi z Harraru: Wczoraj samoloty włoskie zbombardowały rzekomo szpital finlandzkiego Czerw. Krzyża. Jeden z chorych został zabity, 6 jest rannych. Żaden z Finlandczyków nie figuruje wśród ofiar bombardowania. — Ogółem podczas bombardowania odniosło rany 83 osoby. Ludność cywilną ewakuowano z Harraru w obawie dalszych ataków lotniczych.

Jak się odbyło bombardowanie miasta Dzidziga.

Gorabai, 23. 3. (PAT.) Bombardowanie miasta Dzidziga dokonane zostało jednocześnie przez 27 samolotów. Abisynczycy skoncentrowali w Dzidziga znaczną liczbę wojsk i ufortyfikowali miasto, aby przeszkodzić posuwaniu się wojsk włoskich. Małe działa przeciwlotnicze rozpoczęły silny ogień na samoloty włoskie, lecz po kilku minutach zmuszone zostały do milczenia. Po zniszczeniu magazynów

wojskowych i składów, wszystkie samoloty powróciły do swej bazy.

KOMUNIKAT OFICJALNY.

Rzym, 23. 3. (PAT.) Komunikat wojenny nr. 162.

Dnia 21 bm. jeden z naszych lotników zaważył samolot abisynski w pobliżu Dabat. Po opuszczeniu się na nieznaczna wysokość lotnik zniszczył aparat abisynski przy pomocy bomb. W ciągu ostatnich 4-ch dni zniszczone zostały w ten sposób 4 samoloty nieprzyjacielskie. W dniu 22 bm. samoloty nasze obrzuciły bombami i zniszczyły w Dabat 2 hangary, w których znajdowały się składy amunicji. Na froncie somalijskim 27 samolotów włoskich zbombardowało miasto Dzidziga, niszcząc miejscowe składy intendancji oraz zapasy amunicji.

REPRESJE TURECKIE.

Stambuł (PAT.). Władze tureckie zatrzymały statek - cysternę, zdążającą do Konstanzy. Zarządzenie to wydano na podstawie decyzji trybunału, który orzekł, iż włoski „Nevona” ma zapłacić 25 tys. funtów tureckich za uszkodzenie tureckiej łodzi podwodnej podczas zderzenia, jakie nastąpiło z winy statku włoskiego w grudniu ub. roku.

—0000—

Program gospodarczy Mussoliniego.

Rzym, 23. 3. (PAT.) Mussolini wygłosił przemówienie na Zgromadzeniu Narodowym Korporacji. W przemówieniu tem m. in. powiedział: Żyjemy w czasach wojny. Należy do tego dodać, iż Włochy są oblegane przez 50 państw. Włochy nie tylko nie ugięły się, ale nie zaprzestały twierdzić, iż nie ugią się nigdy. Wszyscy, którzy przypuszczają, iż po zakończeniu tego oblężenia zostanie przywrócona sytuacja z 17 listopada, mylą się. 18 listopada 1935 roku otwiera nowy okres w historii Włoch, okres, nad którym dominuje postulat, by życie gospodarcze narodu osłabnięte w możliwie najkrótszym czasie maksimum samowystarczalności. Duce podkreślił następnie plan gospodarstwa włoskiego w ciągu najbliższych lat. Gospodarstwo narodowe musi być zorganizowane, licząc się z faktem wojny i doktryną faszystowską. Faszizm nigdy nie zamierzał zamienić gospodarstwa narodowego w monopol państwa. Robotnicy w ustroju tym posiadają te same prawa i obowiązki, stają się współpracownikami przedsiębiorstwa z tego samego tytułu, co posiadacze kapitałów i kierownicy techniczni. Mussolini zapowiedział, iż Izba deputowanych będzie zastąpiona przez Zgromadzenie Narodowe Korporacji, które ukonstytuuje się jako Izba związków faszystowskich i korporacji. Będzie ona całkowicie polityczną. Data tej zmiany konstytucyjnej nie jest odległą. Jest ona związana ze zwycięstwem zakończeniem wojny afrykańskiej i rozwiązaniem zagadnień europejskich.

—:00:—

Obrady Sejmu i Senatu przed zakończeniem sesji.

Warszawa, 23. 3. (Telef.). Tydzień obecny jest ostatnim tygodniem obecnej sesji budżetowej. Powszechnie oczekuje się, że zarządzenie Prezydenta Rzplitej o zamknięciu sesji zostanie doręczone obu marszałkom w sobotę.

W tym tygodniu mają się toczyć jeszcze obrady Sejmu i Senatu. We wtorek rano Komisja Administracyjna Senatu odbędzie posiedzenie celem rozpatrzenia projektu ustawy w sprawie uboju rytualnego. Na referenta przewidziany jest dr. E. Dobaczewski z Wilna. We wtorek popołudniu odbędzie się obrady Sejmu, w czwartek i piątek obradować będzie Senat i załatwi m. in.

SPRAWĘ UBOJU RYTUALNEGO.

W sobotę odbędzie się ostatnie posiedze-

nie Sejmu. Jest wątpliwem, by rząd wystąpił z żądaniem udzielenia mu pełnomocnictw na okres międzysesyjny. Zdaje się, że rząd raczej nie będzie domagał się pełnomocnictw. Wobec tego załatwienie szeregu ustaw, a m. in. ustaw, dotyczących pracowników samorządowych, ulegnie zwłocze. Natomiast coraz częściej słychać, że rząd zwoła w połowie maja nadzwyczajną sesję sejmową. W systemie pomajowym zakorzenił się zwyczaj, że po ukończeniu zwyczajnej sesji budżetowej następują pewne zmiany w rządzie. Dochodziło zwykle do zmiany rządu albo też do poważnej restrukturyzacji gabinetu. Czy zmiany w rządzie zajdą i obecnie, przekonamy się w najbliższym czasie.

—00—

Ks. prymas Hlond chory.

Warszawa, 23 marca (Telef.). Ks. Prymas Hlond zachorował i leczy się w szpitalu u SS. Elżbietanek w Poznaniu.

GIELDA WARSZAWSKA.

Katowice, 23 marca. (Telef.). Gielda dewizowa: Belgja 89.55; Holandja 360.90; Kopenhaga 117.17; Londyn 26.25; Nowy Jork 5.29; Oslo 131.80; Paryż 35.01; Praga 21.95; Szwajcaria 173.30.

Obróty dewizami średnie, tendencja nie jednolita. W obrotach prywatnych dolar 5.30 rubel złoty 4.79 dolar złoty 9.02. marka niemiecka 140.75; funt szterlingów 26.27.

Papiery procentowe: Stabilizacyjna 63.00 premijowa dolarowa 51.75, dolarowa 75.50. listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 96.75. Cukier 22.50, Lilpop 9.15.

Prywatnie: dillonowska 91.50. Śląska 68.00. 3 proc. ziemskie 49.00. budowlana 27.75.

Do zamknięcia kroniki.

Ze straży pożarnej.

Straż pożarna krakowska komunikuje nam że w poniedziałek interwenjowała w czterech wypadkach. W godzinach południowych straż podniosła trzy auta przewrócone na ulicach miasta; a to na ulicy Starowiślniej auto polecające Elektrowni miejskiej, pod Barbakanem autobus kursujący na linię Barbakan — Pradnik Czerwony, oraz na ul. Rzeźniczej pod fabryką „Suchard”, samochód wytwórni drożdży w Bieżanowie.

Wieczorem wybuchł pożar wagonu z terpentyną i benzyną na dworcu przelotowym. Pożar ugasiła wezwana straż pożarna.

J. F. PREUSSNER.

70

Mr. Dick.

Powieść.

Dick otrzeźwiał. Nie teraz czas na rozmyślanie. Przeskoczył ogrodzenie i pobiegł do maszyny. Hałas panował piekielny. Maszyny szalały na wolnych biegach. Zajął miejsce przy kierownicy i zaczął szukać wzrokiem dziewczynę. Dojrzał ją w łozie Mr. Shannona. Oboje przesłali mu pozdrowienie.

— Uwaga! — krzyknął starter, wznosząc do góry chorągiew.

Dick zasunął okulary na oczy. Czterdzieściom Stanów śmignęło i Achill skoczył do przodu. Wyścig był zaczęty.

Rozległ się piekielny wrzask. Miss Shannon zerwała się ze swego miejsca. Zobaczyła kłęb maszyn podążających w pedzie ku krzywiźnie.

— Wspólny start to morderstwo! — krzyknął jakiś zdenerwowany widz, gdy jeden z wozów zderzył się z betonową bandą. Na szczęście obeszło się bez wypadku. Wiraż pochłonął wszystkie wozy. Tylko łoskot motorów rozbijał się ustokrotnionem echem.

Gdyby ktoś wszedł na tor, byłby zdumiony tym tłumem wytrzeszczającym oczy na przeciwny kraniec prostej, gdzie po kilku minutach wypłynąć miały pierwsze wozy. Ponad ściszony tłum wybił się ordynarny głos — 2:1 na Scilla! Krótką, hałaśliwą eksplozję śmiechu sparaliżował tubalny głos megafonu. Sprawozdawca podawał wiadomości z trasy:

„Prowadzi Achill, wóz Nr. 39, kierowca Watson, drugi Doesenberg, wóz Nr. 3, kierowca Scilla, trzeci Shley...”

Reszta utonęła w szumie trybuny. Ponad laskiem przylegającym wprost do prostej wykwił obłok dymu. Zaraz potem fala wiatru przyniosła warkot motorów. Zbliżyli się. Miss Shannon, jak zresztą i pozostała część widzów, podniosła się ze swego miejsca. Achill ledwo wynurzył się z lasku, już był przed trybuną. Powitał go wrzask, który na chwilę przysłuszył morderczy hałas motorów. Olbrzymi Doesenberg Scilla na oczach wszystkich doszedł do lidera. Później oba wozy przepadły za zakretem, jakby zapadły się pod ziemię. Megafon podawał czasy pierwszego okrażenia.

„Pierwszy Watson, numer 39, czas 6 minut, 4 sekundy, drugi Scilla, wóz numer 3, czas 6 minut 4 sekundy i 3/10, trzeci Bushman sekundę poza drugim, czwarty Waterchall, piąty Slade...”

Megafon już dawno skończył podawanie czasów, a jeszcze przed trybuną przebiegały wozy. Śwąd niedopalonej oliwy i benzyny przepelniał trybuny. Miss Shannon nie mogła usiedzieć na jednym miejscu. Już dawno wywietrzały z jej głowy niemądre podejrzenia. Jak mogła go nawet posądzać o kłamstwo?! Zaszła do Collinsa i próbowała rozmawiać, ale słowa grzęzły jej w krtani.

Collins był najlepszej myśli.

— Proszę się nie denerwować — rzekł — perswazja. — Mr. Watson wspaniale jedzie. O proszę spojrzeć!

Na prostej ukazał się biały radiator Achilla. Dopiero po upływie sekundy wypadła cała sfera aut.

Megafon usiłował przekrzywić szum trybun, ale daremnie.

— Pierwszy trup — zaśmiał się Collins, wskazując na platformę fabryczną, podążającą ku laskowi. Washer skończył się...

Nikt nie wiedział, że Washer był o krok od śmierci. Megafon zapowiedział krótko, że kierowca Washer na maszynie Hatton wywrócił się na 6 kilometrów, przyczem kierowca poza drobnymi kontuzjami wyszedł bez szwanku. Maszyna zupełnie rozbita. W istocie Washer nie bacząc na zwięzającą się trasę, postanowił zaskoczyć czołówkę. Atak powiódł się, ale jego rozłożysty Hatton nie zmieścił się na pierwszej krzywiźnie i tylko szczęśliwy zbieg okoliczności sprawił, że wyszedł z życiem.

Trzecia, czwarta i piąta runda wykazała jasną przewagę Watsona. Odbijał się coraz więcej od reszty czoła wyścigu. Connaught powróciła na trybunę i patrzyła jak zahypnotyzowana w przelatujące wozy. Mr. Shannon spoglądał na tor z ufnością. Prawdopodobnie Watson nie zdawał sobie sprawy, jak wiele zależało od wyniku wyścigów! Może i to lepiej. Zachowanie Connaught przeraziło go. Czy to możliwe, aby się zakochała! Zerknął na twarz córki, ale natknawszy jej spojrzenie, począł patrzeć na wstęgi toru. Rundy miały z przerażającą jednostajnością. Porządek panował ustawicznie ten sam. Po dziesiątym okrażeniu tor stał się hałaśliwy. Zmieniały opony. Niektórzy brali benzynę. Miss Shannon pobudzona wrzaskiem trybuny, podniosła głowę. Watson mijał na prostej, idąc na ostatnim miejscu dwójkę! Obie maszyny, nieczem dwa charły, zanurzyły się w zieleń lasu. Connaught odczuła raptowny spokój.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Pieśni kościelne

na chóry mieszane, niezbędne dla każdego chóru kościelnego,

do śpiewu na 2 lub 4 głosy mieszane z tow. organów lub bez, układu **Tomasza Flaszy**, b. prof. śpiewu w szkołach średnich.

PIEŚNI DO NAJSW. MARJI PANNY, 38 pieśni w partyturze . . . . . zł. 2.50
Głosy: Sopran - Alt, Tenor, Bas po . . . . . zł. 1.—
PIEŚNI DO NAJSW. SERCA P. JEZUSA, do NAJSW. SAKRAMENTU, do DUCHA ŚW., oraz na UROCZYSTOŚĆ BOŻEGO CIAŁA, ogółem 35 pieśni w partyturze . . . . . zł. 2.50
Głosy: Sopran - Alt, Tenor, Bas po . . . . . zł. 1.—

do nabycia:

w Księgarni Krakowskiej, Kraków, ul. św. Krzyża 13.

Komornik

Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru VII.

ul. Garncarska 9.

Sygnatura: VII. Km. 117/36.

Sądu Grodz. VI. E. 2049/35.

Feliksa Markiewiczowa i Henryk Łukasz

c/a

Józef Urola

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru VII. Jan Zimowski, mający kancelarię w Krakowie ul. Garncarska Nr. 9, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 maja 1936 r. o godz. 9-tej w Krakowie przy Sądzie grodzkim ulica Starowiślna L. 13. sala Nr. 35. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Józefa Urola w Prądniku Białym nieruchomości objętej whl. 251. ks. gr. gm. kat. Prądnik Białe położonej przy ulicy Urolów L. 12. składającej się z parc. grunt. lk. 496/1, z parc. bud. l. kat. 167. tudzież z budynku murowanego, parterowego z nadbudowaniem piętrem.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 31.771, cena zaś wywołania wynosi złotych 21.180 gr. 67.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 3.177 gr. 10. Rękojmię należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Krakowie ul. Starowiślna Nr. 13. sala Nr. 35.

Dnia 16 marca 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru VII.
(—) Jan Zimowski.

Komornik

Sądu grodzkiego
w Krakowie.
Rewiru VII.

ul. Garncarska 9.

Sygnatura: VII. Km. 668/36.

Sądu Grodz. VI. E. 1642/35.

Florentyna Miśko

c/a

Karolina z Podgórskich Wiktorowa

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru VII. Jan Zimowski, mający kancelarię w Krakowie ul. Garncarska Nr. 9, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 11 maja 1936 r. o godz. 9.30. w Krakowie, ul. Starowiślna L. 13. sala Nr. 35. II. p. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Karoliny z Podgórskich Wiktorowej nieruchomości lwb. 817. ks. gr. gm. kat. Tonie. składającej się z parcel budowlanych l. kat. 339/3, i gruntowej 339/4 o powierzchni 902 m², na których znajduje się dom murowany, komórka i studnia.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 5.985 gr. 28, cena zaś wywołania wynosi zł. 3.990 gr. 18.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 598 gr. 53.

Rękojmię należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Krakowie ul. Starowiślna Nr. 13 sala Nr. 35. II. p.

Dnia 14 marca 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru VII.
(—) Jan Zimowski.

Sklep spożywczy

mieszkanie sprzedam. —
Wiadomość: Kraków, ul.
Straszewskiego 4 Sklep.

Wytwórnia

LAMP

ELEKTRYCZNYCH

Józefa TERLECKIEGO

została przeniesiona
ze Sławkowskiej na

Łobzowską L. 11

Kraków.

— Ceny fabryczne. —

Zarząd miejski w stoł. król. m. Krakowie

Nr. Bud. drog. 681/36/A.

Ogłoszenie

publicznego przetargu na dostawę
zaprzęgów konnych.

Zarząd miejski w stoł. król. m. Krakowie ogłasza niniejszem publiczny przetarg ofertowy na dostawę zaprzęgów konnych dla Wydziału Budowlanego. Miejskich Wodociągów i kanalizacji oraz Miejskiego Zakładu Czystzenia Miasta, na rok budżetowy 1936/37 t. j. do dnia 31 marca 1937.

Warunki dostawy i przepisane formularze ofertowe są do przegladnięcia i nabycia w Wydziale Budowlanym Oddział drogowy III p. drzwi Nr. 11, gdzie również należy składać oferty do dnia 2 kwietnia 1936 do godz. 12; w tym dniu nastąpi otwarcie ofert.

Prezydent Miasta:

wz.

Dr. KLIMECKI wr.

Wiceprezydent miasta.

Komornik

Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru V.

ul. Bonarka 18.

Sygn. V. Km. 1802/35 itd.

Wierzyciele: Gmina miasta Krakowa. Firma A. Holzer, Dom Bankowy, Gal. Towarzystwo Naftowe.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu grodzkiego w Krakowie, rewiru V. Piotr Bill, mający kancelarię w Krakowie ul. Bonarka L. 18 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 kwietnia 1936 r. o godz. 11. w Borku Fałęckim w fabryce (cegielnii) odbędzie się licytacja ruchomości należących do firmy Juliusz Liban, parowa fabryka cegieł białych S. A. składających się z 51.000 sztuk cegieł białych oszacowanych na łączną sumę 1.020 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Kraków, dnia 17 marca 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V.

(—) Piotr Bill.

KOSZE NA PAPIERY PRZYBORY BIUROWE

Z. ZIEMBICKI
KRAKÓW
p.l. MARJACKI 2.
Cenników żądajcie!!!

TOWARY kosmetyczne

i wszelkiego rodzaju gospodarcze,
oraz przedstawicielstwo pasty

„DOBROLIN“

do podłóg, obuwia, płyny do metali
i proszki do czyszczenia naczyń

poleca sklep

MARJI SIEROTWINSKIEJ

Kraków, Sienna 12. Tel. 137-47.

PARCELE

na Grzegórkach

między ulicami Grzegorzecą i Rzeźniczą

pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania po cenach okazyjnych. Wiadomość

Kancelarja adw. Dr. Nitscha

Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.

U ks. Gadowskiego

(Bochnia)

do nabycia za gotówkę

(w nawiasie Innowa cena księgarska).

KATECHIZM WEKSY 2.50 (2.75), KATECHIZM MAŁY 1.20 (1.40), WYCIĄG KATECH. 0.40 (0.50), DZIEJE BIBL. (2.70), MAŁA BIBLIJKA (1.70), EGZORTY DLA SZKÓŁ POWSZ. (4.50), KRÓTKA HIST. KOSC. 0.40 (0.60), NAUKA KOŚCIOŁA 0.80 (1.20), KATECHEZY BIBL. DLA I. i II. KL. POWSZ. 2 zł. (2.40), SZKICE KATECHEZ 2 TOMY 2.50 (3 zł.), PSYCHOLOGJA WYCHOW. 2 zł. (2.40), KAZANIA O WYCHOWANIU 1 zł. (1.20), UPOMINEK DUCH. 0.15 (0.20), DOBRY PASTERZ, modlitewnik oprawy a) dla młodzieży po 60, 1.00, 1.50, 2 zł. (80, 1.20, 1.80, 2.50), b) dla dzieci po 40, 60, 1.00, 1.50 (60, 80, 1.20, 1.80).

Przy zamówieniach ponad 20 zł. franco ponad 30 zł. franco i rabat 10 proc.